

baptria

Suomen Perhostutkijain Seura r.y.
Lepidopterologiska Sällskapet i Finland r.t.

VOL 17 1992 N:o 2

BAPTRIA

Julkaisija - Utgivare

Suomen Perhostutkijain Seura ry.
Lepidopterologiska Sällskapet i Finland rf.
P. Rautatiekatu 13, 00100 HELSINKI

Ilmestyminen - Utkommer

4 numeroa vuodessa - 4 häften per år
Jäsenlehti, tilaushinta jäsenille 70,- (=jäsenmaksu),
ulkopuolisille 100,-. Prenumerationspris 70,- för
medlemmar, 100,- för icke medlemmar

Mainokset - Annonser

takakansi - bakpärm	700,-
1/1 sivu - sida	500,-
1/2 sivu - sida	300,-
1/4 sivu - sida	200,-

Julkaisun tarkoitus

Julkaisu toimii yhdyssiteenä julkaisijaseuran jäsenten ja eräiden tieteellisten seurojen ja laitosten välillä kuten seuran aiemmin julkaisemat kiertokirjeet. Tarpeen vaatiessa lähetetään muita tiedotuksia sisältäviä kirjeitä jäsenille. Julkaisu sisältää seuran kuukausikokousten tieteellisen aineiston, kuten esitelmien lyhennelmät ja tiedonannot ym. sekä seuran toimintaan liittyvät ilmoitukset ja tiedustelut. Kokouksutsut ja ennakkotiedot ilmoitetaan tämän lehden palstoilla.

SUOMEN PERHOSTUTKIJAIN SEURA ry. LEPIDOPTEROLOGISKA SÄLLSKAPET I FINLAND rf.

Kokoukset

Varsinaiset kokoukset pidetään yleensä kuukauden toisena keskiviikkona, paitsi tammi- ja syyskuussa kolmantena, kuitenkin kesäkuukausia lukuunottamatta, HY eläintieteen laitoksen suuressa luentosalissa klo 18.30 lähtien. Nuorisosijaoston kokoukset ovat aina viikkoa ennen seuran varsinaisia kokouksia samassa paikassa klo 18.30 lähtien. Tarkemmat tiedot kokouksista ilmoitetaan jäsenille Baptriassa.

Hallitus - Styrelse

Puheenjohtaja - Ordförande
Antti Aalto (Anttilantie 10, 05840 HYVINKÄÄ,
puh. 914-208 85)
Varapuheenjohtaja - Viceordförande
Rauno Väisänen (Steniuksentie 28 A 10, 00320 HKI,
puh. 576 374)
Sihteeri - Sekreterare
Lauri Kaila (Kajanusenkatu 12 A 1, 00250 HKI,
puh. 90-492 181)
Rahastonhoitaja - Skattmästare
Risto Martikainen (Hallituskatu 23 A, 33200 TAM-
PERE, puh. 931-221 816)
Magnus Landtman (Brändö parkvägen 44 A, 00570
HFORS, tel. 90-684 9242)
Pekka Vakkari (Kruunuhaank. 4, 00170 HKI, puh. 90-
655 747)
Christer Hublin (Halsuantie 3 A, 00420 HKI, puh.
90-566 5408)

Nuorisosijaosto - Ungdomssektionen

Puheenjohtaja - Ordförande
Jaakko Kullberg (Kristianinkatu 8 B 16, 00170 HKI,
puh. 90-135 1210)
Sihteeri - Sekreterare
Jarmo Tikka (Kapteenintie, 01100 Östersundom,
puh. 90-877 9327)

Toimituskunta - Redaktion

Päätoimittaja: Päivö Somerma (Laiduntie 18 as 8,
02340 ESPOO, puh 90-801 2860)
Toimitussihteeri: Mikko Kuussaari (Kantelettaren-
tie 8 G 105, 00420 HKI, puh. 90-566 1991)
Tieteellinen toimittaja: Pekka Vakkari (Kruunun-
haankatu 4 B 20, 00170 HKI, puh. 90-1354 757)
Magnus Landtman, svensk resumé
Armas Järvelä, mainokset
Erkki M. Laasonen
Lauri Kaila

Muut virkailijat - Övriga funktionärer

2. sihteeri - 2. sekreterare
Henry Holmberg (Vainiopolku 7, 00700 HKI, puh.
90-354 981, arkistoasiat)
Jäsensihteeri - Medlemssekreterare
Markku Savela (Kimmeltie 26 A 7, 02110 ESPOO,
puh. 90-465 799, osoitteenmuutokset, jäsenmaksut)
Tiedonantosihteerit - (meddelanden)
Seppo Repo "makrot" (Ruuhipolku 10, 48310
KOTKA, puh. 952-604 955) ja
Lauri Kaila "mikrot" (Kajanusenkatu 12 A 1, 00250
HKI, puh. 90-492 181)
Kirjastonhoitaja - Bibliotekarie
Jorma Wettenhovi (Fallpakankuja 11 G 13, 00970
HKI, puh. 90-321 644)
Keräilytarvikkeiden välittäjä - (insamlingstillbehör)
Mikael Sinervirta (tarvikkeita saatavana kokousten
yhteydessä, postitilaukset osoitteella: Ajurinkatu 21
A 1, 11710 RIIHIMÄKI, puh. 914-719 595)

Paino: Viestipaino 1992

TAMPERE

Vuosien 1990 ja 1991 tulokset 21 suomalaisen hyönteislajin levinneisyyskartoituksesta

Resultat av kartering av 21 insektarters utbredning i Finland år 1990 och 1991

Hyönteiskartoitus/Insektkartering 81

Hyönteiskartoitus / Insektkartering 81: Vuosien 1990 ja 1991 tulokset 21 suomalaisen hyönteislajin levinneisyyskartoituksesta / Resultat av kartering av 21 insektarters utbredning i Finland år 1990 och 1991 (Results of the mapping in 1990 and 1991 of the distribution of 21 insect species in Finland).

The results of the project "Hyönteiskartoitus/Insektkartering 81" for the years 1990 and 1991 are presented. Observations were made on the occurrence and absence of 21 (+ 3 extra) species of insects in Finland and marked on 10 x 10 km square grid maps. 366 persons (mainly amateurs) participated and returned in the years 1990 and 1991 7389 and 5930 observations respectively from more than 1400 of the total of 3852 squares. Maps of the distribution of all target species are presented. The number of observations per person in 1990 was so far the highest since the project was started, indicating that this year was very favourable for most of the target species. 1991 was colder and rainier than 1990. It is very probably that *Yponomeuta evonymellus* is approaching a new peak in 1992 or possibly in 1993.

Hyönteiskartoitus/Insektkartering 81, Zoological Museum, Division of Entomology, University of Helsinki, P.Rautatiekatu 13, SF-00100 Helsinki Finland.

Johdanto

Hyönteiskartoitus 81 tulokset kattavat tällä kertaa kaksi vuotta, 1990 ja 1991. Molempien vuosien kartat esitetään kunkin lajin kohdalla rinnakkain. Muutamien lajien fenologia näytetään samoin allekkain jotta vuosia voitaisiin verrata keskenään. Osanottajaluettelo on molempien vuosien yhdistelmä.

Inledning

Resultatet för Insektkartering 81 omfattar den här gången två år, 1990 och 1991. Kartorna för vardera året visar artvis bredvid varandra. Några arters fenologi visas för båda åren under varandra för att underlätta jämförelsen av åren. De två årens deltagarlista har kombinerats.

Yleisiä tuloksia

Vuosi 1990 oli keväällä hyvin lämmin, ja aikuistalvehtijat saavuttivat lentohuipun jo ennen toukokuuta. Fenologiakuvisa tätä huippua ei ole näkyvässä koska kausi alkaa vasta toukokuussa. Kevät 1991 oli normaali (tai myöhäisempi), ja ero näkyy esim. auroraperhosen esiintymisessä. V. 1990 sillä oli huippu sekä toukokuun alussa että touko-kesäkuun vaihteessa, mutta vuoden 1991 huippu oli normaalina ajankohtana kesäkuun alussa. Myös ritariperhosen esiintymisessä näkyy noin kahden viikon ero vuosien 1990 ja 1991 välillä. Metsänokiperhosen ja haaperhosen esiintymisessä ei ollut merkittäviä eroja vuosien välillä. Joidenkin lajien loppukesän populaatiois-

Allmänna resultat

Våren 1990 var mycket varm, och imago-övervintrarna nådde sin flygtopp redan före maj. I fenologibilderna syns den inte emedan säsongen räknats först från maj. Våren 1991 var normal (eller sen), och skillnaden är märkbar t.ex. i aurorafjärilens förekomst. 1990 hade den en flygtopp både i början av maj och månadsskiftet maj-juni, men 1991 var toppen under normal tid i början av juni. Även hos makaonfjärilen kan man se en två veckors skillnad mellan 1990 och 1991. Hos skogsgräsfjärilen och aspfjärilen kan man inte upptäcka någon betydande skillnad mellan åren. För några arters del kan man på sensommarpopulationerna se att 1990 var varmare än 1991.

sa on nähtävissä, että vuosi 1990 oli lämpimämpi kuin 1991.

Jos tuloksia verrataan muihin vuosiin, voidaan todeta, että vuosi 1990 on ollut paras havaintovuosi, keskimäärin 22,9 havaintoa havainnoitsijaa kohti. Vastaava luku vuonna 1991 oli 16,9, mikä edustaa keskiarvoa. Vuonna 1983 oli edellinen huippu, 19,5. Havaintojen alueellinen kattavuus selvästi parantunut viime vuosina, pohjoisen ja etelän välinen ero on kaventunut verrattuna alkuvuosien tuloksiin.

Lajikohtaisia huomioita

Tässä tarkastellaan lyhyesti vain muutamia lajeja.

- *Psophus stridulus*. Hyvänä kesänä 1990 tuli keskimääräistä enemmän havaintoja.

- *Carabus nemoralis* ja *C. hortensis*. Havaintojen määrä on laskenut vaikka levinneisyyskuivissa ei havaittavissa muutoksia. Lähivuosiina nähdään onko kyseessä jokin satunnainen ilmiö.

- *Melolontha hippocastani* ja *Urocerus gigas*. Lajien esiintymisessä on suuria vuosittaisia vaihteluita.

- *Anthocharis cardamines*. Vuonna 1990 tuli ennätysmäärä havaintoja.

- *Erebia ligea*. Parillisten vuosien kanta on pysynyt hyvin vakaana sitten projektin alkamisen, mutta parittomien vuosien kanta on vaihdellut. Vuonna 1983 oli huippuvuosi, mutta vuosina 1985, 1987 ja 1989 kanta on ollut tasaisessa laskussa kunnes se taas alkoi nousta v. 1991.

- *Papilio machaon*. V. 1990 kanta oli vahva mutta 1991 se laski lähes vuoden 1988 tasolle.

- *Parnassius apollo*. Sisämaan havainnot voivat olla epävarmoja.

- *Limenitis populi*. Laji näyttää levinneen hiukan pohjoisemmaksi.

- *Aglais urticae*. Kanta on vahvistumassa pohjoisessa.

- *Yponomeuta evonymellus*. Kanta on selvästi vahvistumassa. Vuosina 1985 - 1988 kanta oli hyvin heikko, mutta v. 1989 alkanut nousu on jatkunut tasaisena. Varsinainen huippu tuntuu olevan edessäpäin.

Om man jämför resultatet med de tidigare åren kan man konstatera att året 1990 har varit det bästa observationsåret, i medeltal 22,9 observationer per observatör. Motsvarande värde år 1991 var 16,9 vilket representerar medeltalet. Senaste topp var år 1983, 19,5. Observationernas geografiska utsträckning har även tydligt förbättrats under de senaste åren, skillnaden mellan norr och söder har minskat jämfört med de tidigare åren.

Kommentarer om arterna

Här kommenteras kort bara en del av arterna.

- *Psophus stridulus*. Under den fina sommaren 1990 inkom flera observationer än normalt.

- *Carabus nemoralis* ja *C. hortensis*. Observationernas antal har sjunkit trots att inga förändringar i utbredningsbilderna kunnat konstateras. Under de närmaste åren får vi se om det bara är fråga om ett tillfälligt fenomen.

- *Melolontha hippocastani* ja *Urocerus gigas*. Arterna uppvisar stora årliga variationer i sina förekomster.

- *Anthocharis cardamines*. 1990 inkom ett rekordantal observationer.

- *Erebia ligea*. De jämna årens population har uppvisat en stor stabilitet sedan projektet inleddes, men de udda årens population har varierat. 1983 var ett toppår, men under åren 1985, 1987 och 1989 har populationen minskat stadigt tills den igen började öka 1991.

- *Papilio machaon*. 1990 var populationen stark men 1991 sjönk den nästan till samma nivå som 1988.

- *Parnassius apollo*. Inlandsobservationerna kan vara något osäkra.

- *Limenitis populi*. Arten ser ut att ha spridit sig en aning norrut.

- *Aglais urticae*. De nordliga populationerna har förstärkts.

- *Yponomeuta evonymellus*. Populationen är tydligt på uppåtgående. Åren 1985 - 1988 var den mycket svag men en stadig ökning sedan 1989 kan konstateras. Den egentliga toppen ser ännu nu att vara på kommande.

Taulukko 1. Havainnoitsijat ja positiiviset havainnot kohdelajeittain.

Tabell 1. Observatörer och positiva observationer målartsvis.

	Havainnoitsijoita Observatörer					Havaintoruutuja Observationsrutur					Positiivisia havaintoja Positiva observationer				
	1987	1988	1989	1990	1991	1987	1988	1989	1990	1991	1987	1988	1989	1990	1991
1 <i>A. virgo</i>	62	103	105	90	64	84	161	152	146	124	96	203	182	160	133
2 <i>A. splendens</i>	26	30	30	28	20	35	36	36	33	23	38	42	42	36	23
3 <i>P. stridulus</i>	2	4	5	6	3	2	4	4	7	3	2	4	6	8	3
4 <i>P. quadrimaculata</i>	18	15	14	21	11	20	18	16	21	10	24	18	16	22	11
5 <i>P. lamed</i>	3	3	2	2	5	4	4	4	2	5	7	4	5	2	5
6 <i>C. nemoralis</i>	91	76	70	69	58	98	87	87	81	61	136	143	108	103	79
7 <i>C. hortensis</i>	46	37	27	34	24	46	44	30	38	26	66	63	40	44	33
8 <i>O. nasicornis</i>	17	14	21	23	15	15	13	24	23	18	24	15	26	24	20
9 <i>M. hippocastani</i>	34	26	35	47	25	39	27	42	53	27	48	37	46	68	34
10 <i>U. gigas</i>	24	19	36	42	30	26	18	42	76	35	28	22	46	82	38
11 <i>A. cardamines</i>	200	213	209	222	173	277	296	372	450	287	428	464	591	731	395
12 <i>C. palaeo</i>	64	68	78	69	59	95	103	167	115	126	104	126	211	142	157
13 <i>G. rhamnii</i>	267	228	223	246	204	535	375	475	564	522	1177	744	1020	1420	1081
14 <i>E. ligea</i>	201	139	156	116	145	352	220	319	235	324	505	298	403	302	422
15 <i>P. machaon</i>	200	130	162	189	99	293	137	241	279	120	374	191	322	374	149
16 <i>P. apollo</i>	14	9	7	13	6	10	5	8	10	6	21	10	8	19	9
17 <i>N. antiopa</i>	221	89	181	258	196	323	100	285	546	313	427	119	404	931	487
18 <i>L. populi</i>	41	28	43	42	28	63	31	65	58	38	74	35	81	68	43
19 <i>A. urticae</i>	235	283	259	274	223	332	616	758	782	496	502	1376	1804	1939	953
20 <i>I. io</i>	139	122	99	142	141	128	113	92	138	147	255	217	185	324	307
21 <i>Y. evonymellus</i>	14	10	22	71	73	10	9	31	73	116	17	17	52	189	232
Yhteensä / Totalt	360	301	303	305	270	938	936	1131	1204	1012	4353	4148	5597	6988	4613
Lisälajit / Tilläggsarterna															
22 <i>V. atalanta</i>	15	117	95	74	62	16	128	112	80	71	17	195	154	109	101
23 <i>L. noctiluca</i>	68	54	74	74	39	84	62	104	93	48	99	69	114	105	51
24 <i>L. cervi</i>	109	118	112	100	72	154	165	177	148	134	228	227	221	187	165

Havainnoitsijat 1990–1991 Observatörer

Aaltio Markus & Aulikki
 Aario Leo Prof
 Ahlgren Kati
 Aho Tellervo
 Aikoma Janne
 Airola Jukka
 Alander Jarmo & Elisa
 Alander Pentti
 Alava Seppo
 Alavilo Rauni
 Anderson Roger
 Annala Aaro
 Antikainen Tapio
 Aspivaara Janne
 Autere Jorma
 Autere Yrjö
 Autio Hannamari
 Bagge Pauli & Barbro
 Bagh von Peter
 Bergenheim Juhana
 Bergroth Terttu
 Biström Olof & Gun
 Björkbom Stefan
 Blomster Olavi
 Broas Leeni
 Bruun Henrik

Cederlöf John
 Clayhills Tom
 Degerman Henrik
 Eklöf Ali
 Elfving Olli & Roope
 Elo Olli
 Erkkilä Heli
 Euranto Erkki
 Fabricius Sven
 Fernelius Lars-Erik
 Finneman Jari
 Finnilä Simon
 Forsell Raili
 Färkkilä Markus
 Granfors Allan
 Groundstroem Ulla & Åke
 Gustafsson Klas
 Göös Kaarina E.
 Haapala Kari
 Haavikko Matti
 Hackman Walter
 Haeggström Carl-Adam
 Hagelin Hannu
 Haikonen Veli
 Hakoniemi Seppo
 Halkola Jari

Halminen Antti
 Halonen Matti
 Harjunpää Sanna & Miia
 Hartikainen Aimo
 Hedberg Karin
 Heikkinen Sami
 Heiniölä Harri & Anja
 Heino Heikki
 Heinonen Markku
 Heinonen Raimo
 Heinänen Tapio
 Heiramo Tuomas
 Helomaa Kauko
 Hiltunen Ari
 Hirvonen Petri
 Holm Asko
 Holmberg Henry
 Holsti Tapani
 Honkanen Anja
 Honkanen Esa
 Honkanen Irene
 Honkanen Pekka
 Hublin Christer
 Hukkanen Jouni
 Hurme Timo
 Hyttinen Juha

Hyvärilä Ari	Kojola Ilpo & Taina	Martikainen Petri
Häggman Alf	Kolunen Heikki	Martikainen Risto
Häkkinen Heikki	Komulainen Alpo	Martinsaari Seppo
Hämäläinen Matti	Kopola Jaakko	Marttinen Ilkka
Hänninen Liisa	Koponen Martti	Meinander Martin
Höysniemi Timo	Kosonen Armas	Meritähti Tommy
Ivessalo Touko	Koukku Hannu	Mikkola Rauno
Iso-Iivari Lasse	Kronholm Heikki	Mikkola Ritva
Itkonen Paavo	Kullberg Anssi	Mikkonen Urho
Itämies Juhani	Kullberg Arno	Montell Elsa
Itämies L	Kummu Kati	Mutanen Marko
Jalava Harri	Kunnasto Tapani	Muurimaa Henri
Jalava Jukka	Kurki Ilpo	Mäkeläinen Timo
Jansson Antti	Kursula Reijo	Mäkinen Hannu
Jantunen Jorma	Kuusela Seppo	Mäkinen Veikko
Jokela Jouni	Kuusela Taisto	Mäkinen Jarkko
Jokimäki Jukka	Kuussaari Mikko	Mäkisalo Ilmari
Jousinen Toini	Kvist Gustav	Nieminen Marko
Jurvelin Petri	Käes Onerva	Nieminen Pentti
Jutila Karri	Kämäräinen Timo	Niiranen Kari
Järvelä Armas	Kärkäs Juha	Nukarinen Mauri
Järvinen Jarmo	Kääntönen Leena	Nurmi Kalervo
Kaakinen Kimmo	Laasonen Erkki M & Leena	Nykänen Reino
Kahanpää Jere	Lagercrantz Carl-Gustaf	Näkki Kalevi
Kaila Lauri	Lahdenperä Liisa & Lauri	Näsänen Lauri
Kakko Iiro	Lahtinen Jorma	Oinonen Riku
Kallberg Mia	Lahtinen Olli	Oittinen Kaisa
Kallio Pauli	Lahtinen Raimo	Ollila Aarne
Kangas Jaakko	Landtman Magnus	Ollila Matti
Kantola Antti	Lappi Esko	Orava Esko
Kantola Markku	Launiainen Pentti	Pajari Mika
Kantola Raimo	Laurema Seppo	Pakkanen Pertti
Kantonen Pauli	Laurikainen Erkki	Pakkanen Virve
Karhe Hannu	Lavinto Jukka	Parkkari Markku
Karhilahti Ari	Lehti Aimo	Peiponen Jorma
Karhu Niilo	Lehtinen Siviä	Pekkarinen Antti
Karjalainen Eino	Lehtola Jorma	Peltola Kauno
Karjalainen Kalevi	Lehtola Pasi	Peltola Väinö
Karjalainen Raimo	Lehtonen Ulla	Peltonen Eero
Karjalainen Seppo	Lehtonen Vesa	Peltonen Osmo K
Karmala Erkki	Lehtoranta Hannu	Perälä Erkki
Karppanen Ilkka	Leinonen Reima	Pesonen Petro
Karvonen Eero	Leskelä Ari & Katriina	Pienmunne Esa
Kauranen Juhani	Liljebad Markku	Pietiläinen Heikki
Kelo Jorma	Lindeberg Bernhard	Pihlava Mirja
Kemppainen	Lindgren Lars	Piira Teppo
Kaarina Keturi Joni	Lindholm Henrik	Pirhonen Pertti & Eeva-Liisa
Kiho Pekka	Lindqvist Markku	Pohjola Hannu
Kirjavainen Harri	Linkola Martti & Anni	Pohjola Mauno
Kivivuori Hannu	Linna Heikki	Puhakainen Hilikka
Klemetti Kaarina	Liusvaara Pekka K	Puhakainen Petter
Klinga Jouni	Lonka Harry	Puhakainen Sumuruu
Kohonen Leo	Lönnqvist Bo	Pulkkinen Markku
Koivikko Matti	Makkonen Veikko	Pulli Timo
Koivisto Raija	Malinen Pekka	Pykkönen Hemmo
Koivu Jouko	Manner Lauri	Pöntinen Olli-Pekka
Koivu Maija-Liisa	Manninen Arvo	Pöykkö Seppo
Koivusilta Mika & Tapani	Manninen Mikael & Rikhard	Pöyry Juha

Quist Lauri
 Rantanen Jussi
 Reuter Tom
 Rikberg Ingmar
 Roine Rauno
 Routio Irene
 Ruoho Jarmo
 Rutanen Ilpo
 Ryyppö Kyösti
 Räsänen Pertti
 Rökman Marika
 Saarinen Heikki
 Saarinen Markku J
 Saarinen Markku O
 Saarinen Pekka
 Saarinen Veijo
 Salmi Martti
 Salminen Martti
 Salo Marja
 Salo Ulla
 Salonen Seppo
 Sandberg Pertti
 Sarin Jussi
 Schakir Ilhan
 Setälä Jorma E
 Sihvonen Heikki
 Siivonen Lauri & Sole
 Silfverberg Hans
 Silvast Tuomo
 Silvonen Jorma
 Silvonen Kimmo

Sirainen Rauha
 Sjöman Heikki
 Sjöman Seppo
 Sjöman Uolevi
 Skytén Roland
 Stockmann Eva
 Suhola Antero
 Sulkava Pertti
 Sulkava Risto
 Suojakari Jukka
 Suomalainen Esko
 Suonio Raimo
 Säilä Risto
 Taavitsainen Matti
 Tahvanainen Kari
 Tamminen Eero & Markus
 Tamminen Tuija
 Terhivuo Juhani
 Tervonen Ari
 Teräs Ilkka
 Teva Urpo
 Thessler Eine-Maija
 Thuneberg Pentti
 Thurén Esko
 Tittonen Jouni & Ilkka
 Toivonen Mika
 Tolonen Juhani
 Tolvanen Esko Matti
 Tuiskunen Jari & Pirjo
 Tulonen Veikko
 Tuomola Mika

Tuura Marja-Leena
 Tyllinen Juha
 Tyynelä Reino
 Vainio Toini
 Valaja Matti
 Valta Minna & Paavo
 Valta Olavi
 Valtonen Pekka
 Vantanen Pekka
 Vauhkonen Marko
 Venho Jouko
 Vesanen Esko
 Vesanen Maarit & Jouni
 Vesterinen Matti
 Viirla Antero
 Viitanen Aki
 Vikberg Veli
 Vikman Marko
 Vuorisalo Juhani
 Väyrynen Jukka-Pekka
 Wahlgren Aarne
 Wallén Kaj
 Warburton Thomas
 West Marcus
 Willamo Risto
 Ylönen Eino
 Ylönen Kaarina
 Äyräs Pirkko
 Öling Leif
 Östman Magnus

Havaintodiagrammit ja levinneisyyskartat

Havaintodiagrammien ajanjakso on 6.5.-9.9. Kuhnkin diagrammiin on otettu koko Suomen havainnot.

Levinneisyys kartoissa

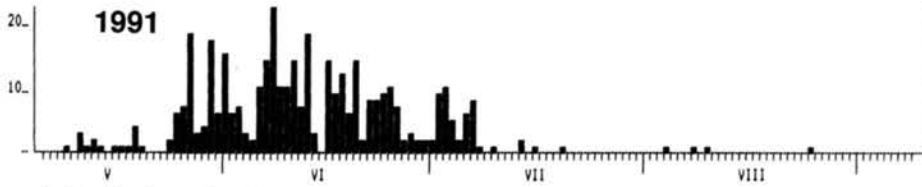
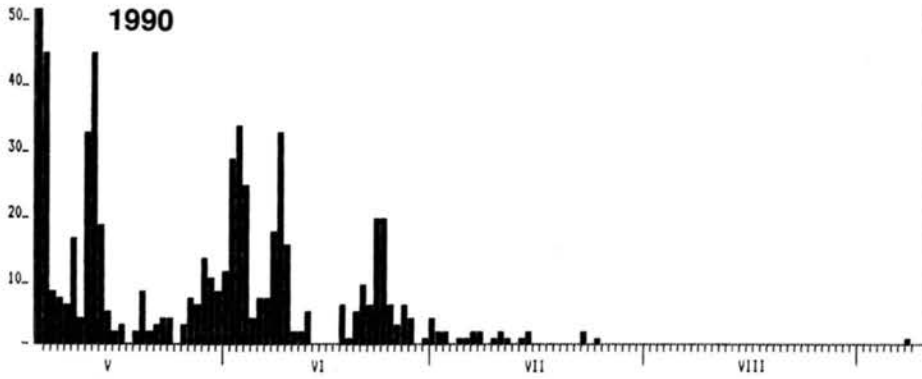
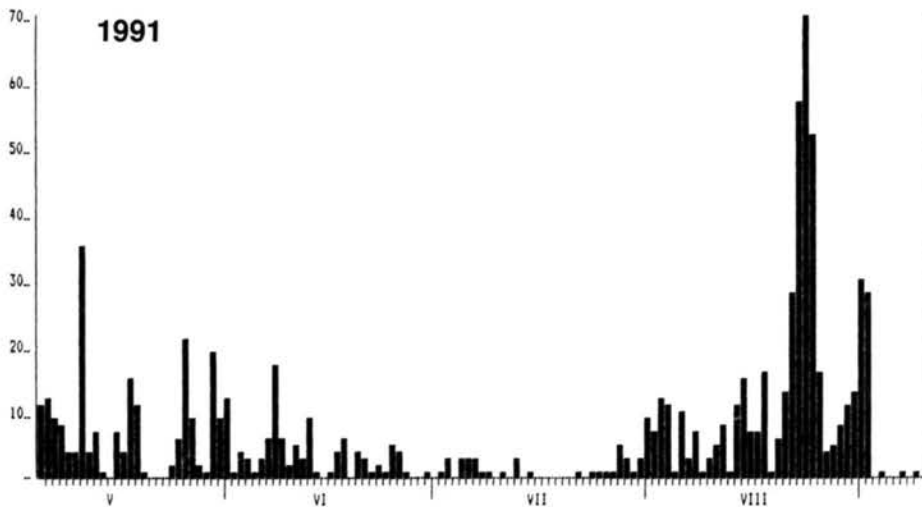
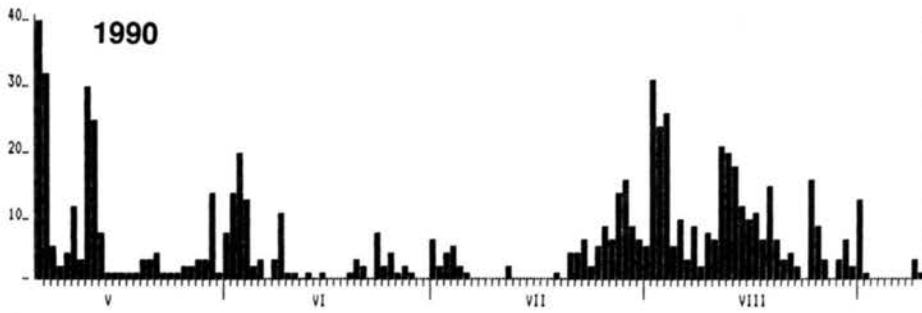
- = positiivinen havainto
- = negatiivinen havainto

Observationsdiagram och utbredningskartor

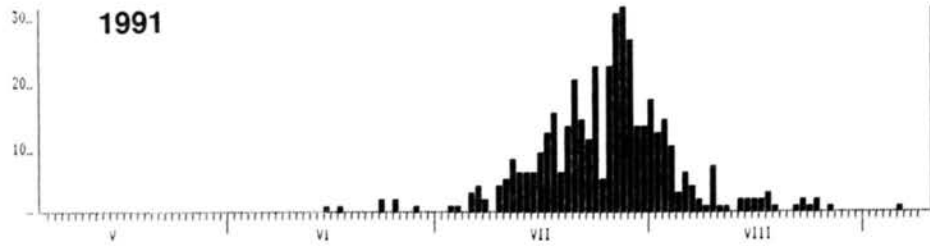
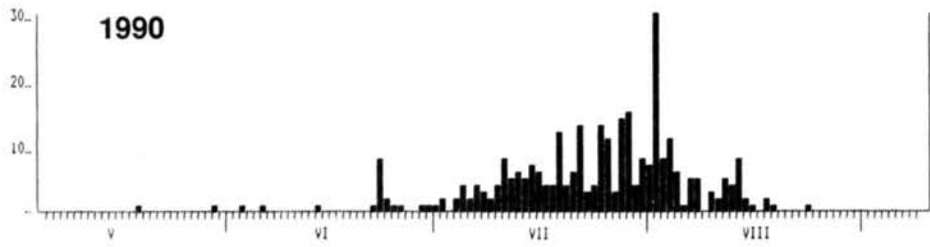
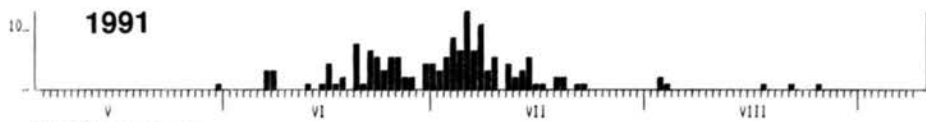
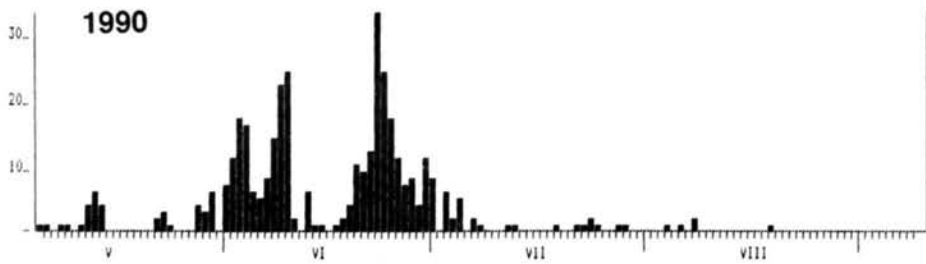
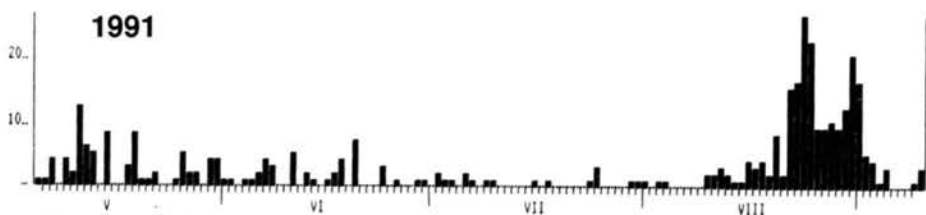
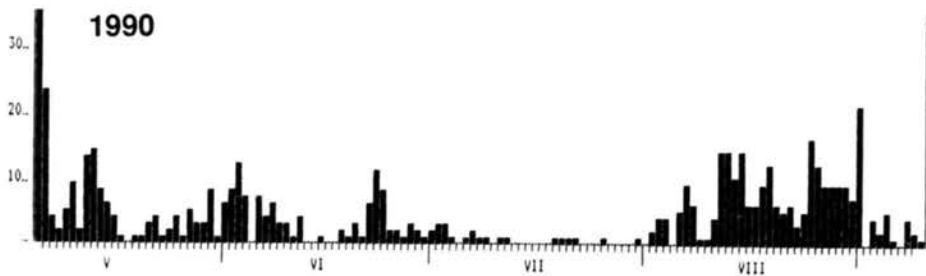
Observationsdiagrammens tidsperiod är 6.5.-9.9. I varje diagram ingår hela Finlands observationer.

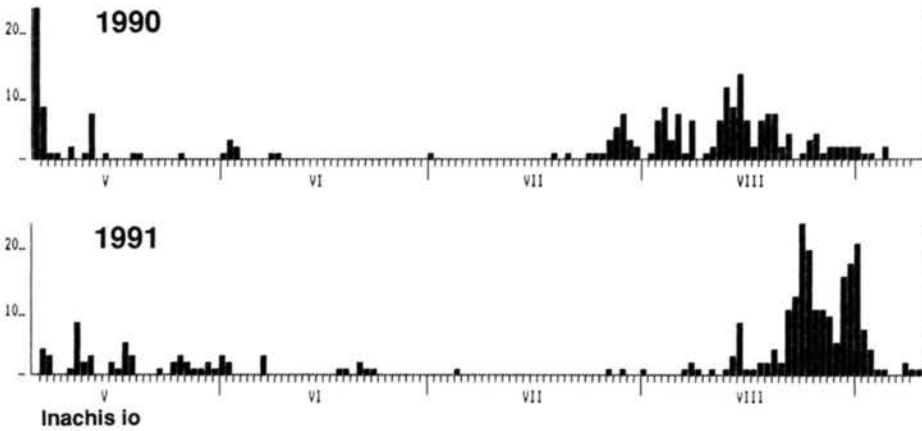
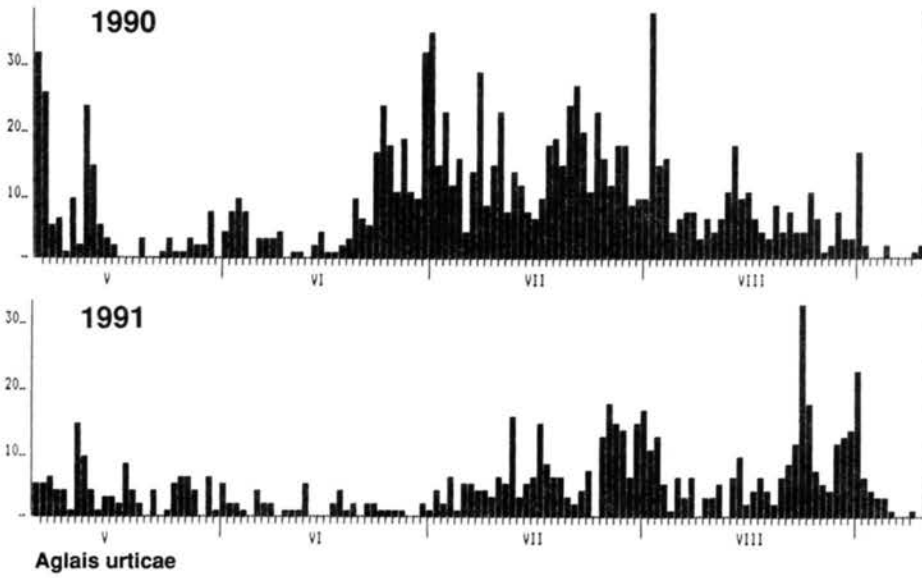
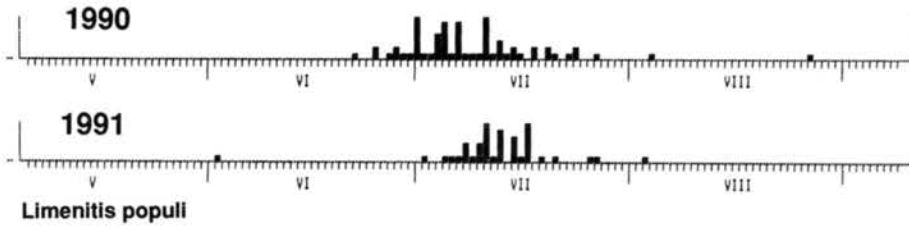
I utbredningskartorna är

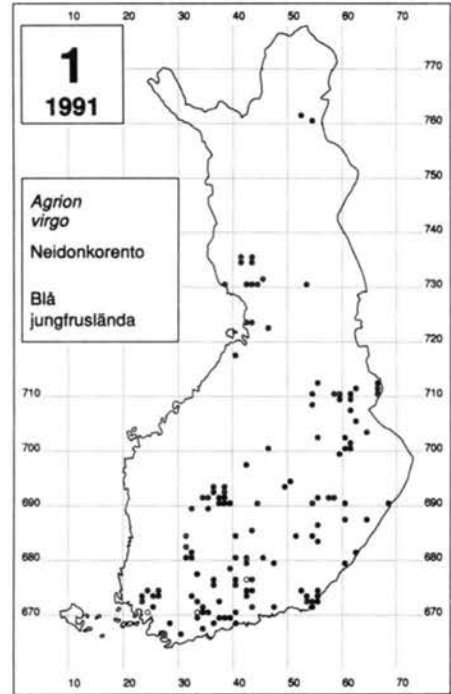
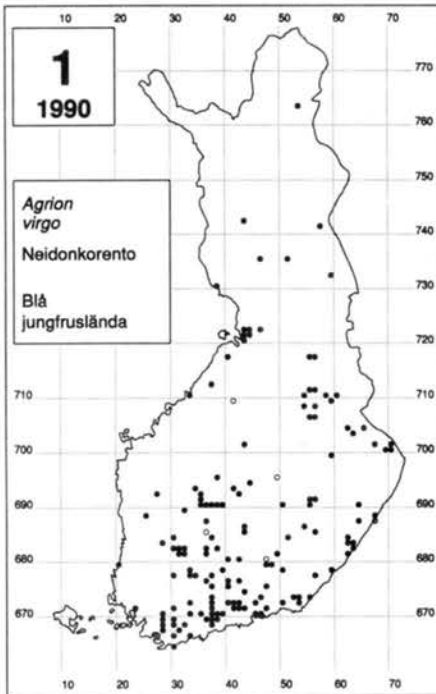
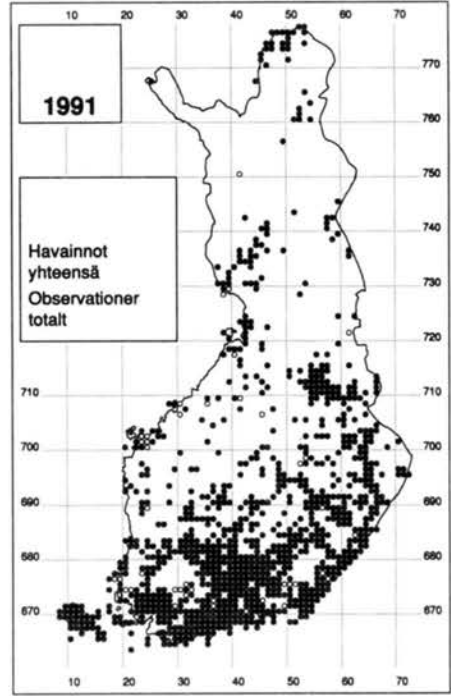
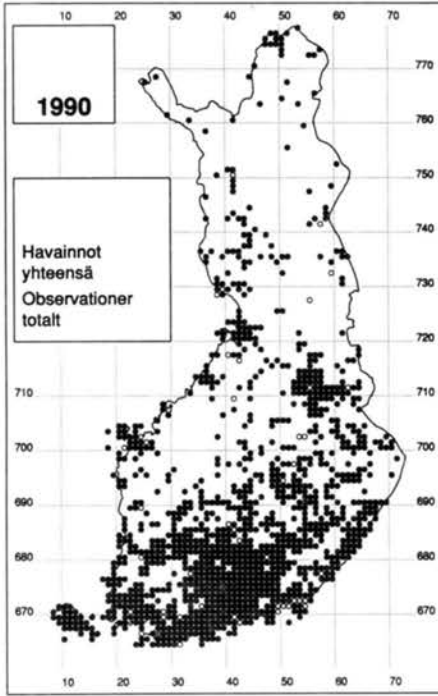
- = positiv observation
- = negativ observation

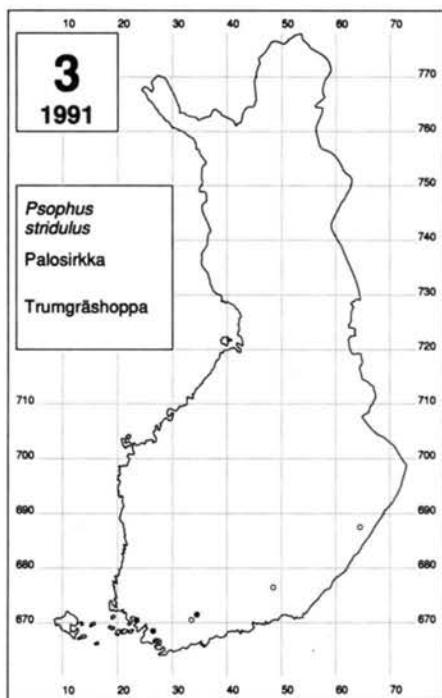
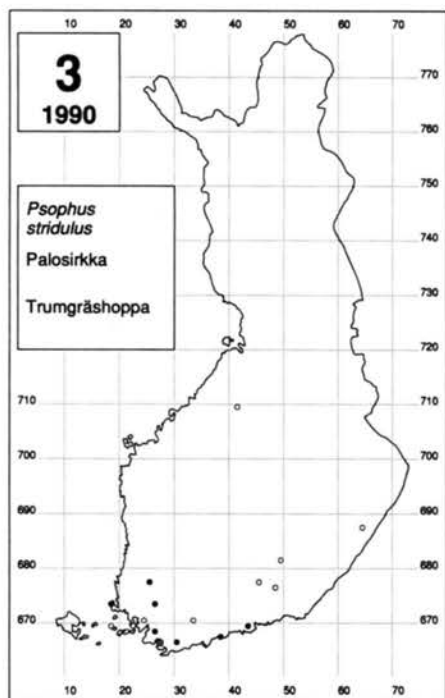
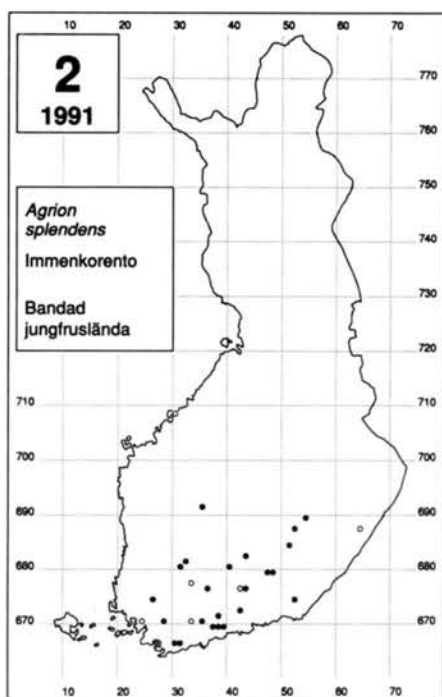
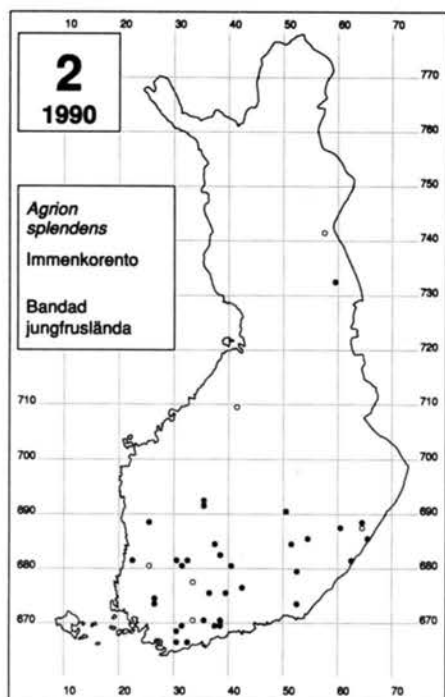
Anthocharis cardamines***Gonepteryx rhamni***

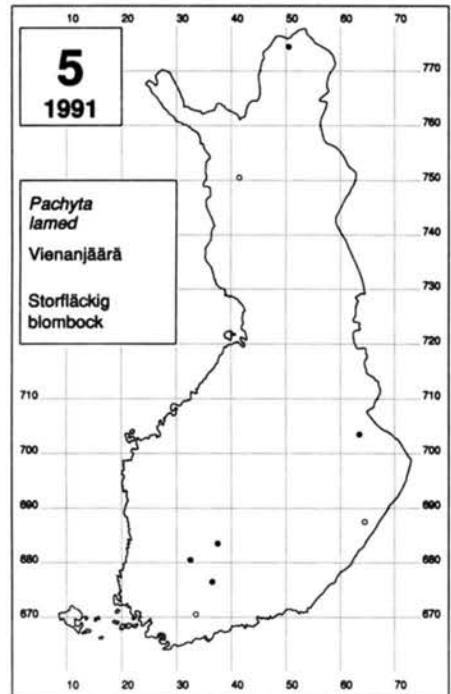
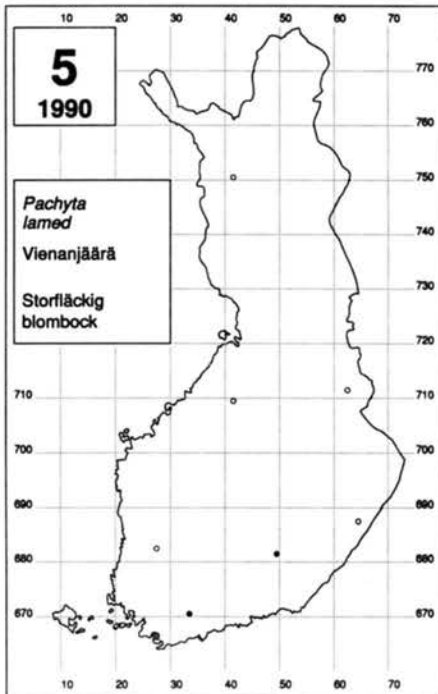
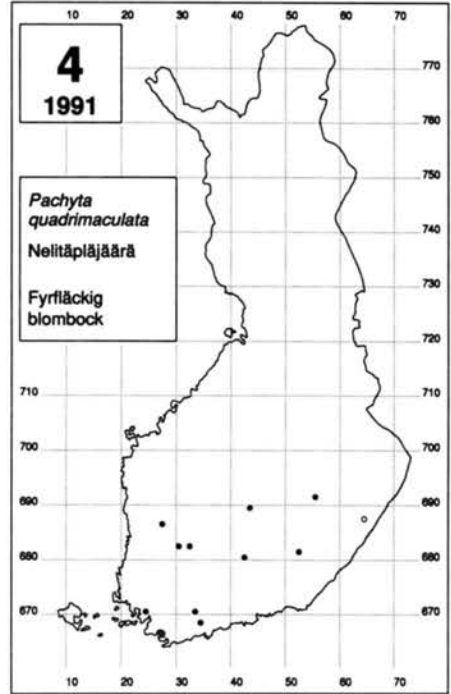
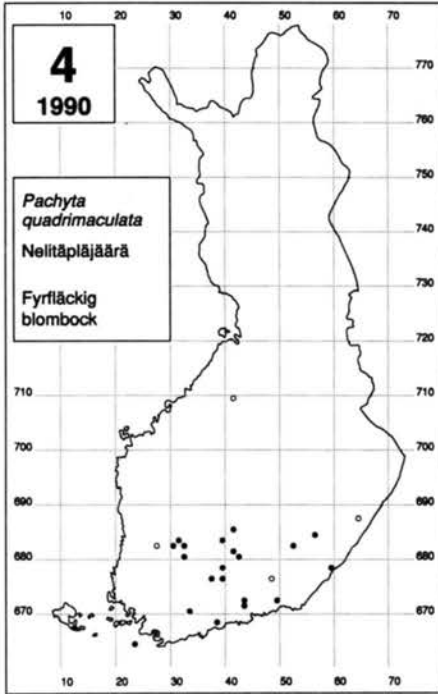

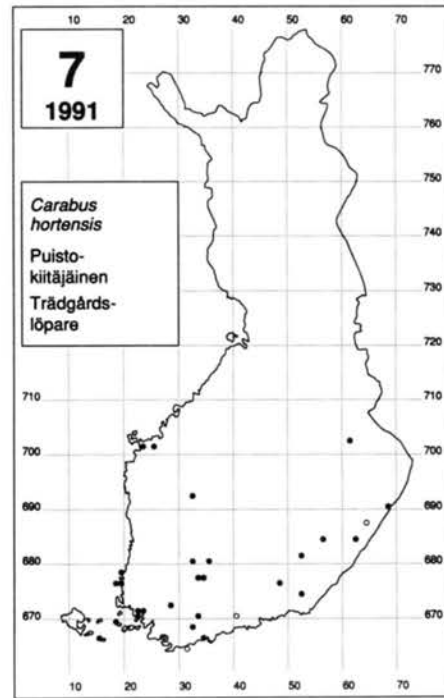
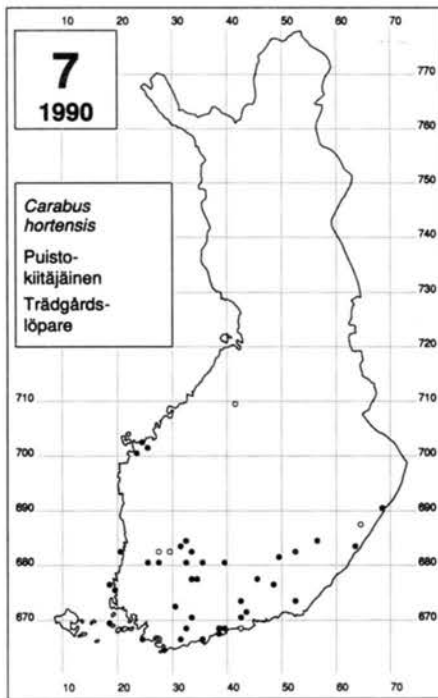
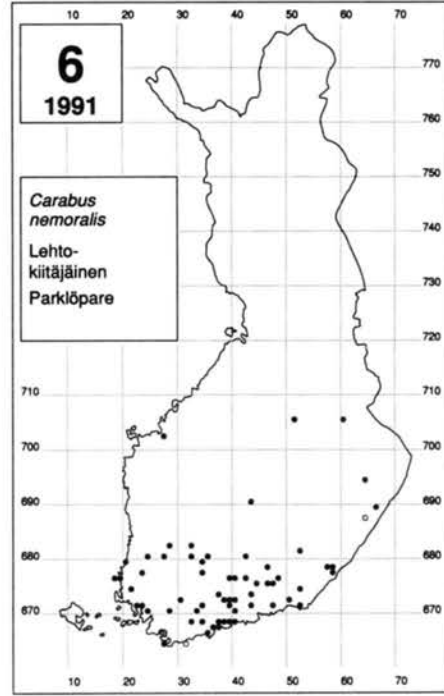
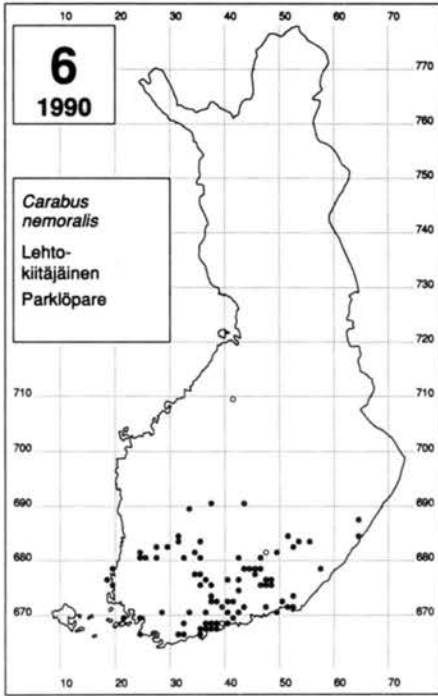
*Erebia ligea**Papilio machaon**Nymphalis antiopa*

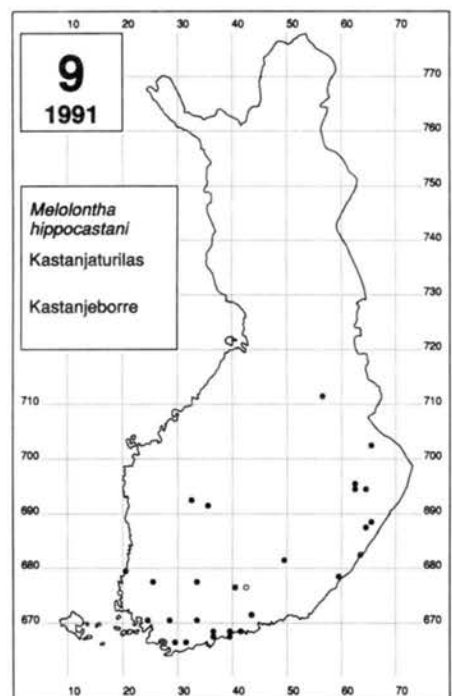
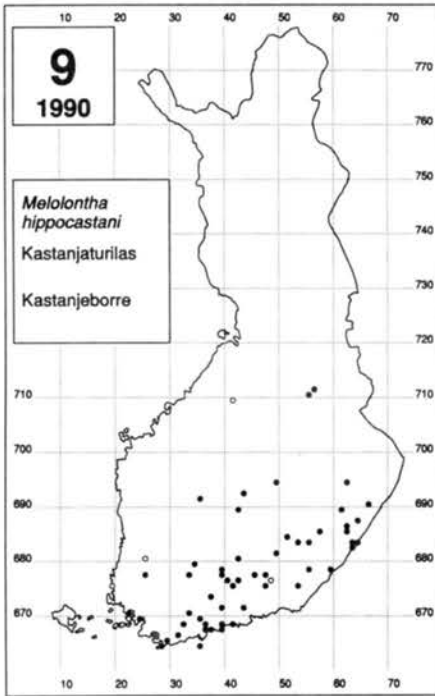
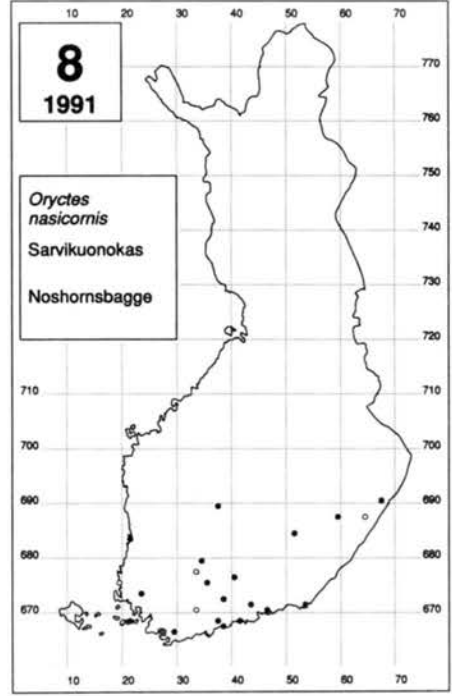
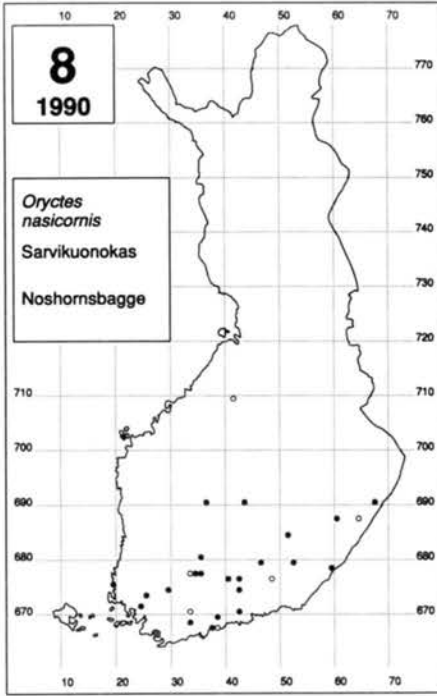

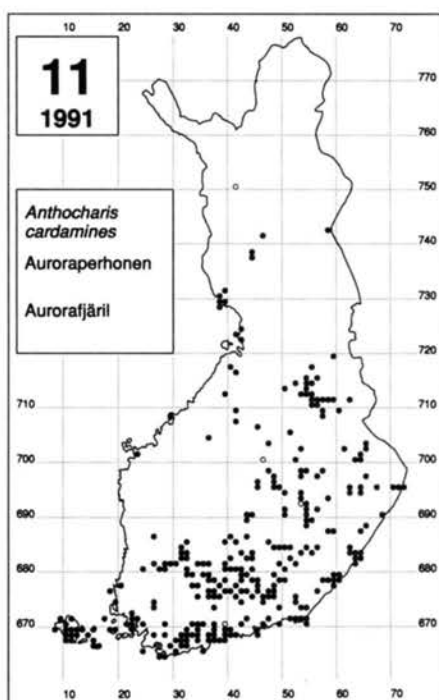
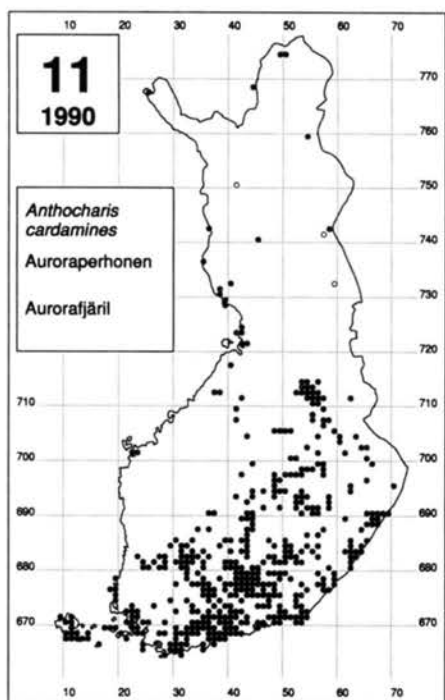
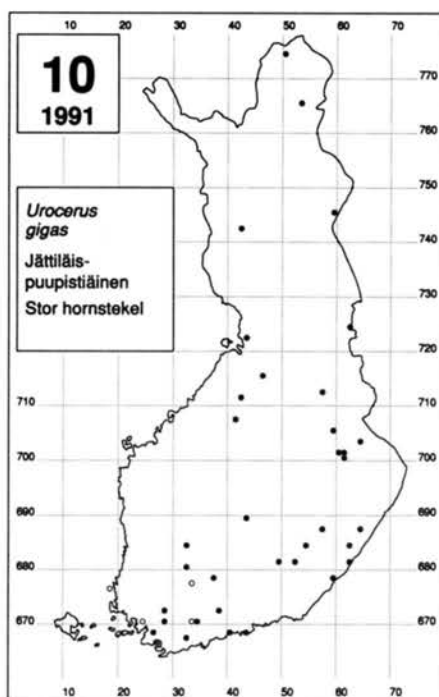
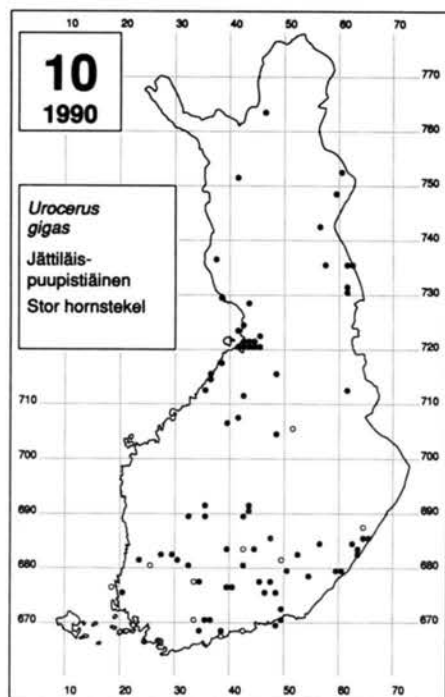

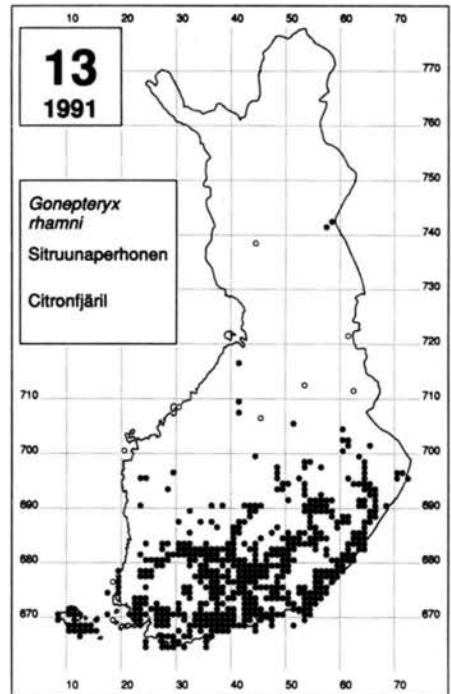
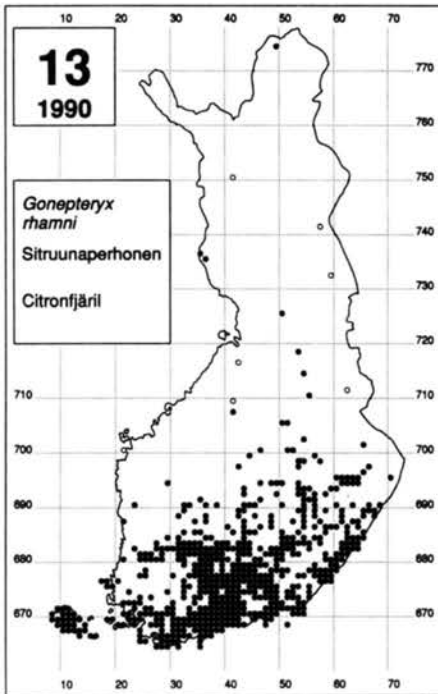
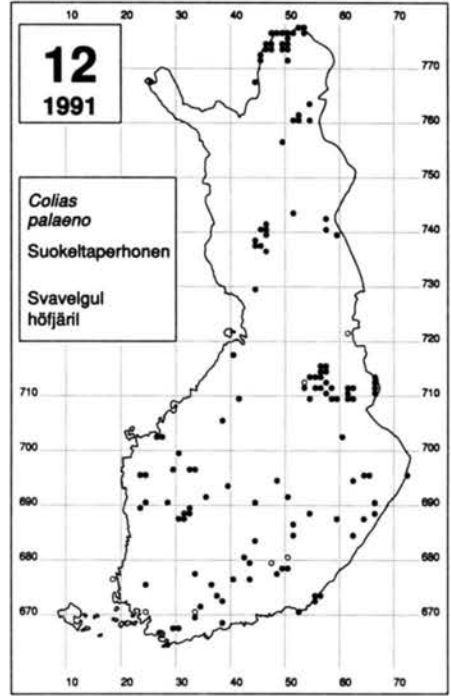
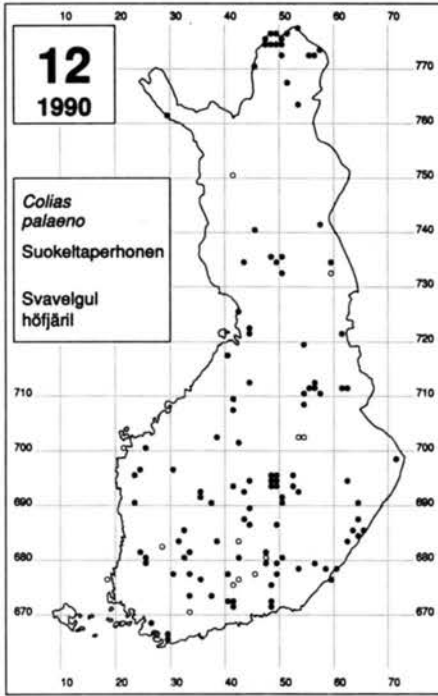

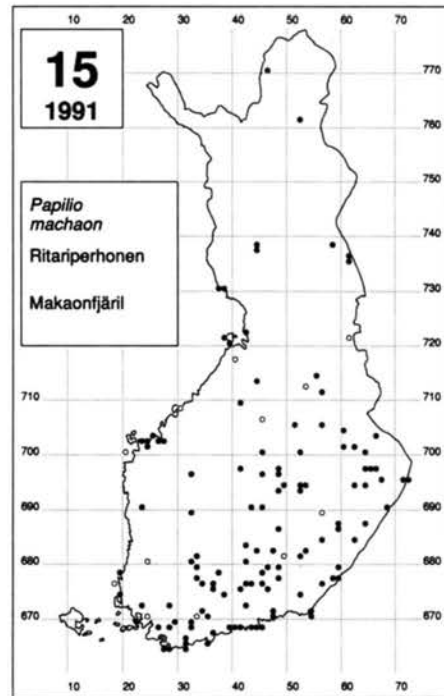
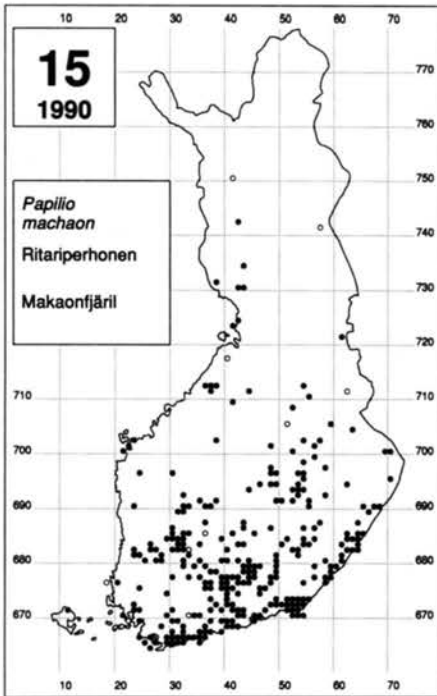
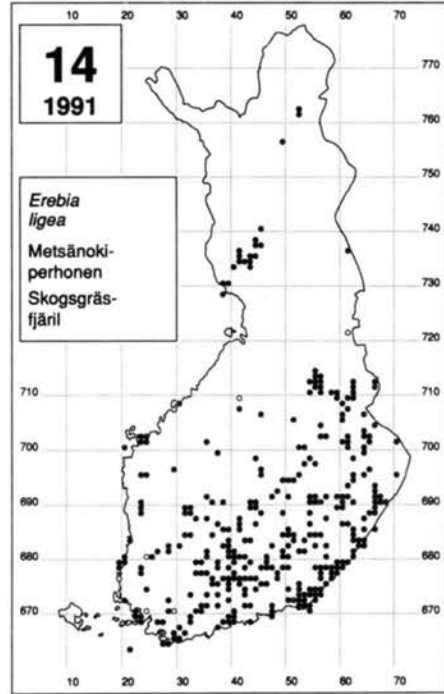
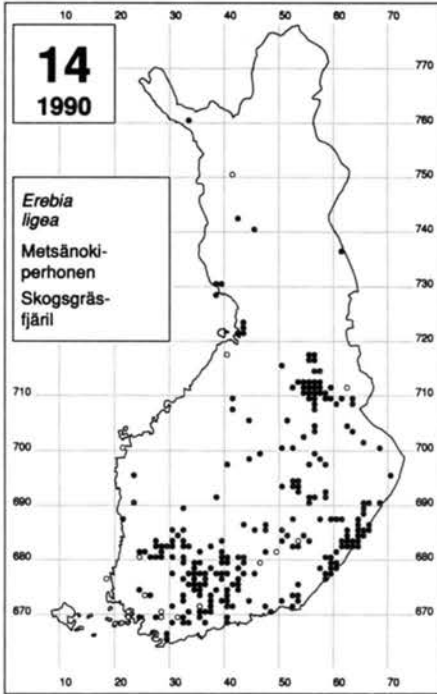

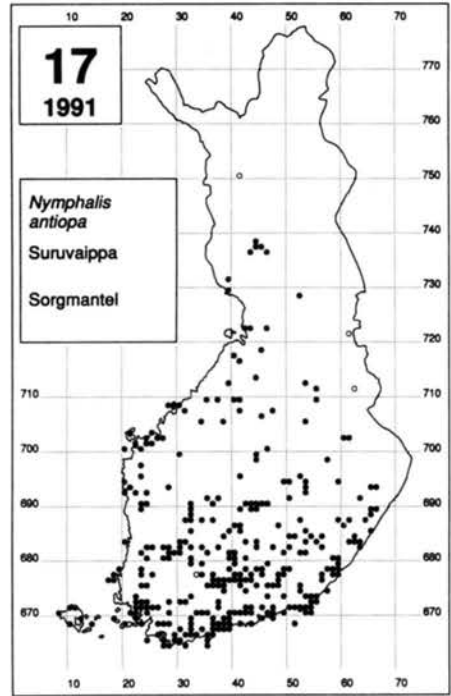
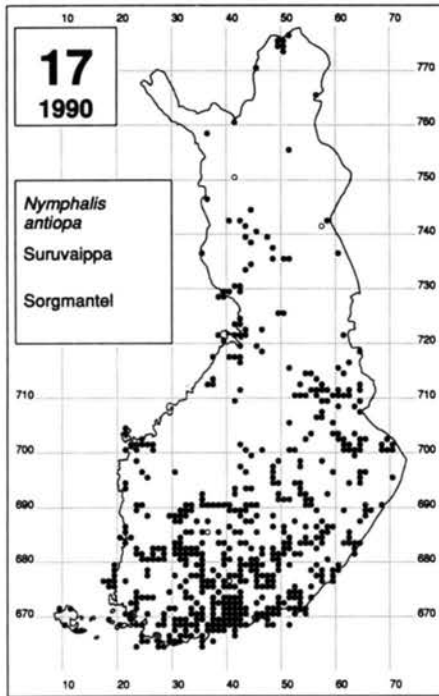
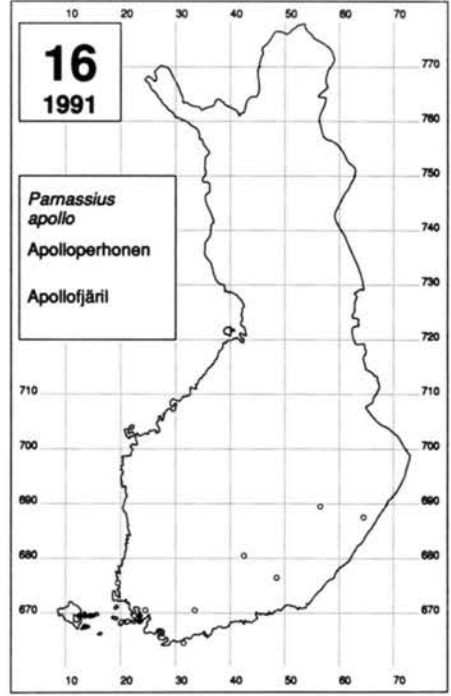
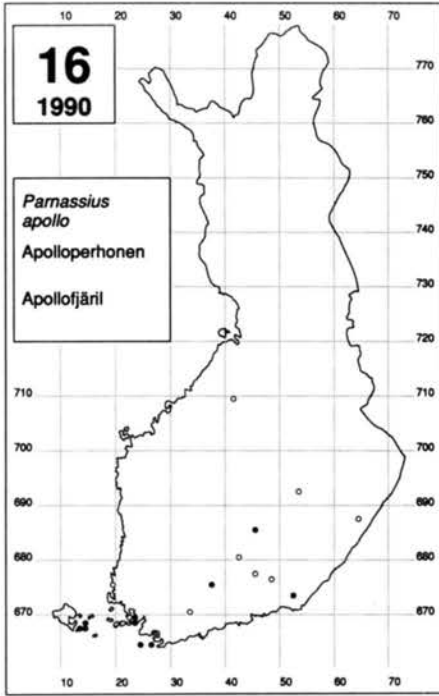

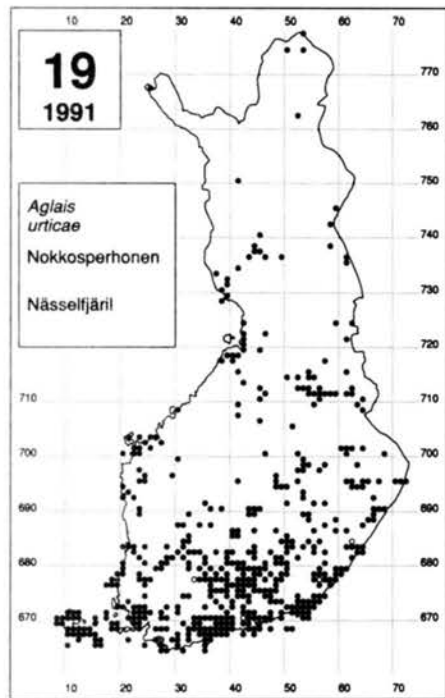
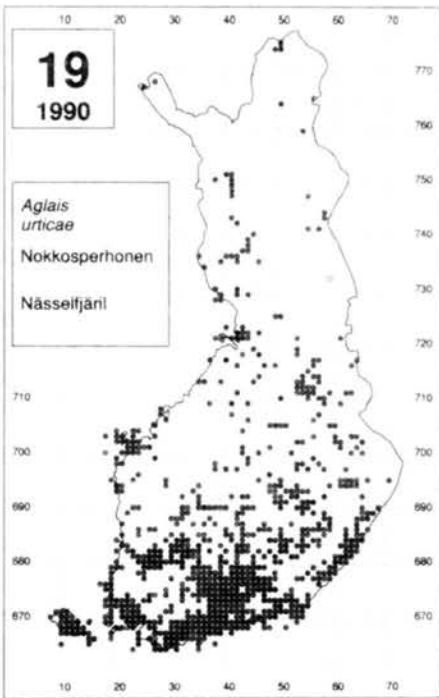
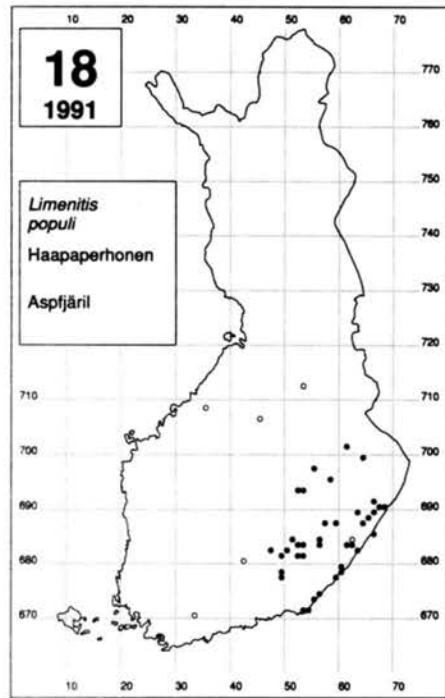
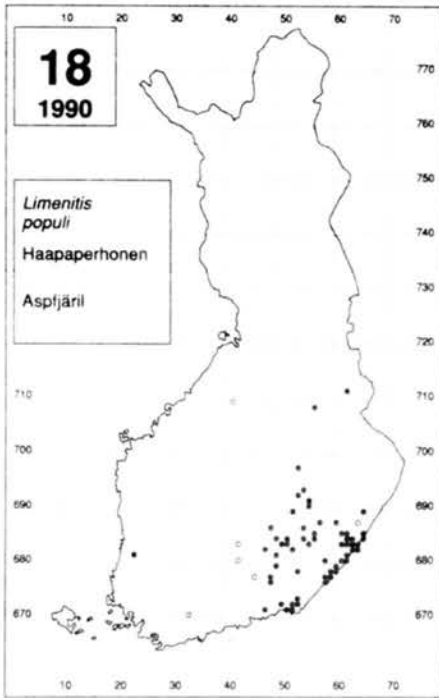

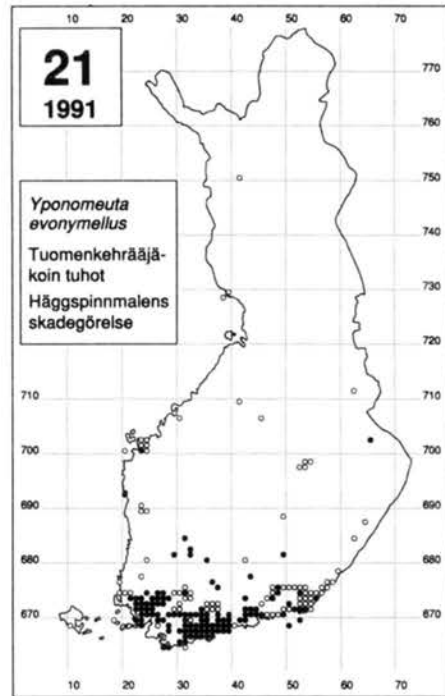
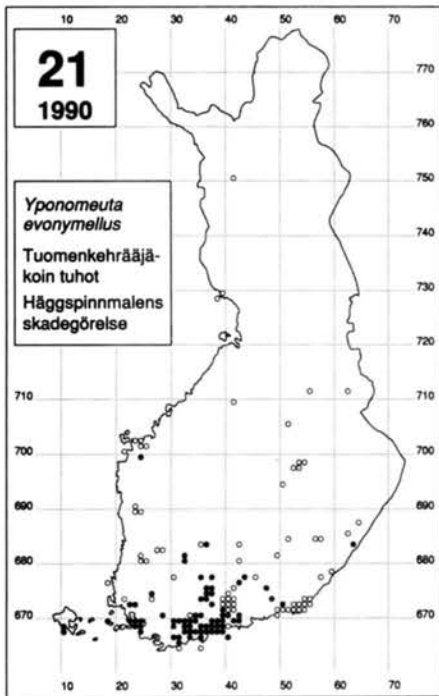
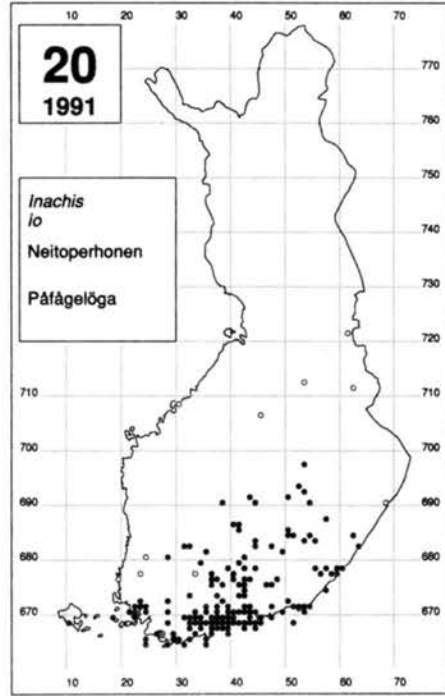
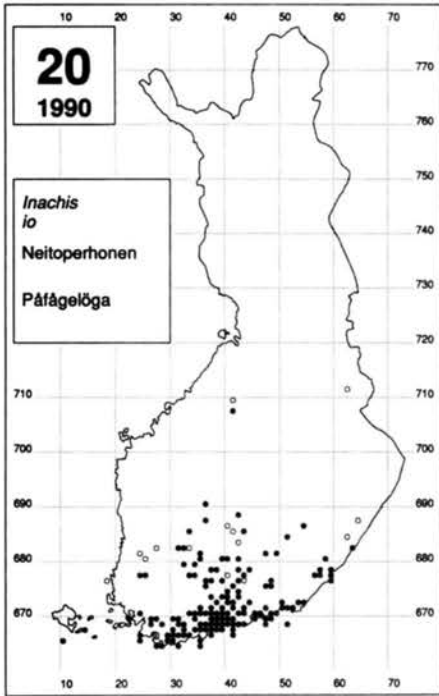

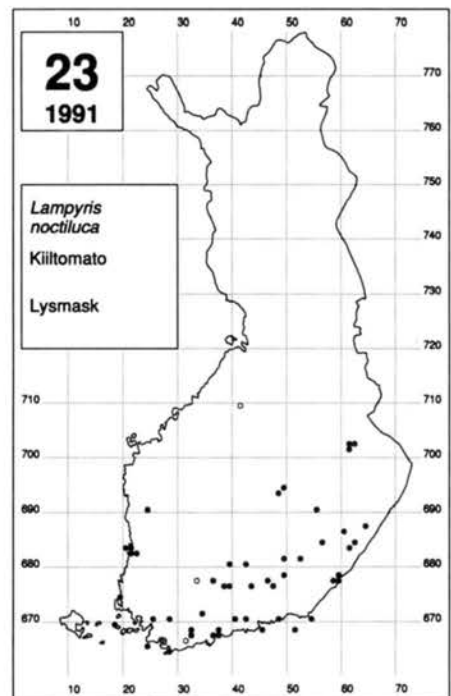
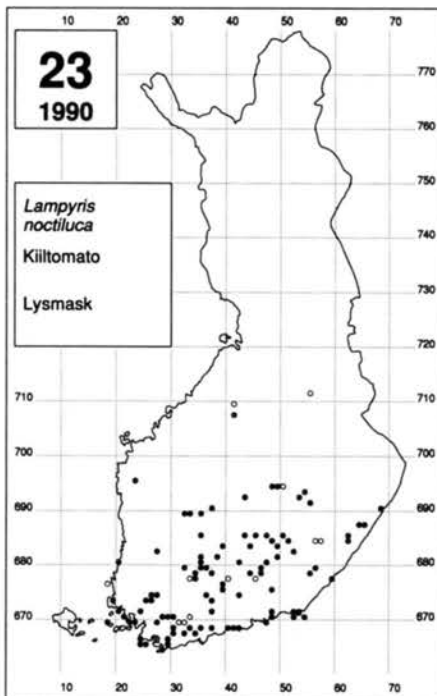
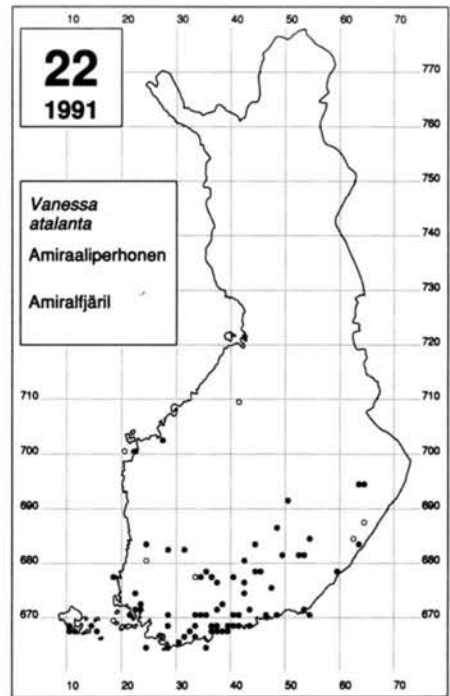
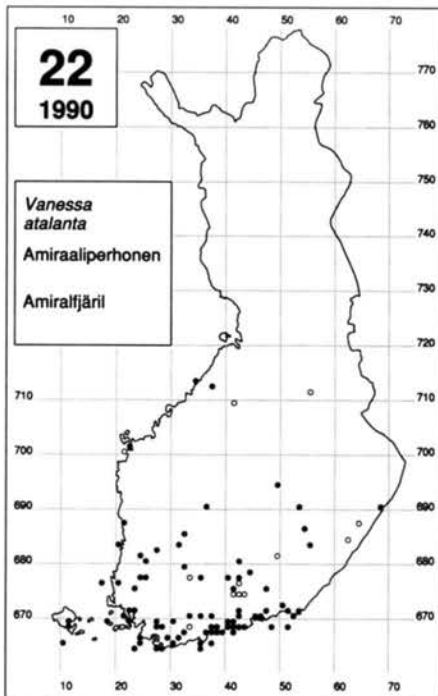

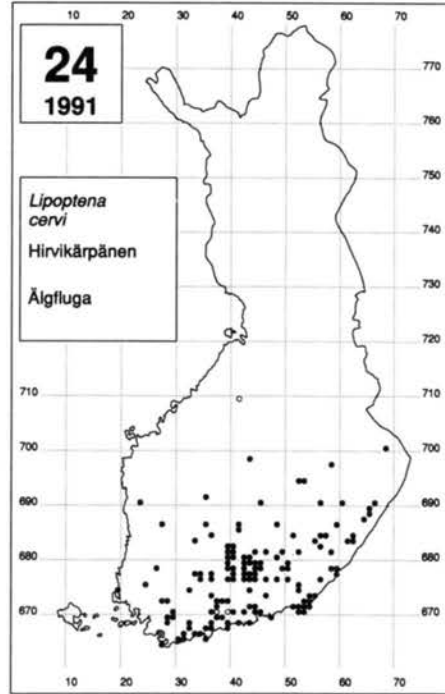
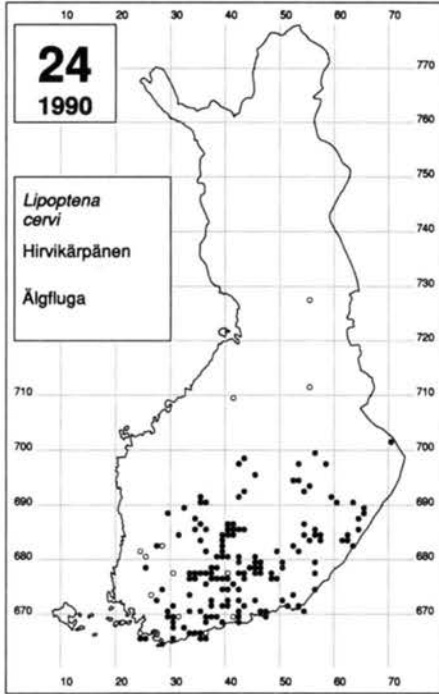

Kiitämme kaikkia havainnoitsijoita ja toivomme yhteistyön jatkuvan monta vuotta!

Helsingin yliopiston eläinmuseon hyönteisosasto
Helsingin Hyönteistieteellinen Yhdistys
Suomen Hyönteistieteellinen Seura
Suomen Perhostutkijain Seura

Vi tackar alla våra observatörer och hoppas på ett mångårigt fortsatt samarbete!

Helsingfors universitets zoologiska museums
entomologiska avdelning
Entomologiska Föreningen i Helsingfors
Suomen Hyönteistieteellinen Seura
Lepidopterologiska Sällskapet i Finland

Tiedotuksia jäsenistölle

Kokouksia

Seuran kuukausikokoukset pidetään Helsingin yliopiston Eläintieteen laitoksen suuressa luentosalissa.

Kokoukset alkavat klo 18.30. Syyskauden kokoukset:

Syyskuu 16.9.

Henry Holmberg: Lapin suurperhoset keuhkolla 1992.

Lokakuu 14.10.

Antti Aalto & Seppo Repo: Makrotiedonannot 1992.

Marraskuu 11.11.

Harry Krogerus: Lohjan perhoskesä 1992. Osmo Peltonen: Mäntyharjun perhoset 1992, sekä ilmeisesti katsaus tuholaisiin (Ilpo Mannerkoski).

Joulukuu 9.12.

Kokouksen ohjelma avoin.

Edullinen kloroformin yhteistilaus!

Tänäkin keväänä teemme taas kloroformin yhteistilauksen. Devalvaation takia hinta on noussut hieman, mutta tuote on edelleenkin hyvin edullista. Kloroformia toimitetaan vain seuran jäsenille: n. 20 l (= n. 30 kg) 470 mk ja n. 10 l (= n. 15 kg) 250 mk. Lisäksi tulevat rahtikulut (toimitus rautateitse).

Tilaukset osoitteella: Leif Ekholm, Friskinkatu 2 A 34, 20350 Turku, tai puhelimitse mieluiten aamupäivällä tai illalla 921-387 647.

Tee tilauksesi välittömästi, jotta et jäisi ilman!

Hyvää perhoskesää!

Vetoamus jäsenille!

Koska tarkoituksenamme on vielä tämän vuosituhannen puolella aloittaa pohjoismaisia yökköstoukkia koskevan kirjaseen laatiminen, pyydämme seuran jäseniltä apua puuttuvan materiaalin hankinnassa. Toukkakuvauksia varten tarvitaan mielui-

ten eläviä toukkia. Sen vuoksi olemme kiinnostuneita alla olevien lajien munista tai ex evo-toukista. Luettelossa on lajeja, joiden toukista meillä on huonosti tai ei lainkaan materiaalia.

Valokuvaamme myös muiden makro- ja mikrolajien toukkia ja muita kehitysvaiheita mahdollista tulevaa käyttöä varten.

Matti Ahola, 16800 Koski HI, puh. 918-641 577

Kimmo Silvonen, Kaskihalme 6 A 2, 02340 Espoo, puh. 90-883 282

<i>Catocala sponsa</i>	<i>Cucullia veronicae</i>
<i>Catocala elocata</i>	<i>Cucullia campanulae</i>
<i>Catocala adultera</i>	<i>Cucullia praecana</i>
<i>Catocala pacta</i>	<i>Cucullia lychnitis</i>
<i>Grammodes stolidia</i>	<i>Sympistis lapponica</i>
<i>Eublemma minutata</i>	<i>Litophane semibrunnea</i>
<i>Lithacodia pygarga</i>	<i>Litophane ornithopus</i>
<i>Pseudeustrotia candidula</i>	<i>Xylena exoleta</i>
<i>Nycteola siculana</i>	<i>Conistra erythrocephala</i>
<i>Nycteola asiatica</i>	<i>Xanthia ocellaris</i>
<i>Plusidia cheiranthi</i>	<i>Discestra furca</i>
<i>Lamprotes c-aureum</i>	<i>Hadena albimacula</i>
<i>Syngrapha diasema</i>	<i>Euxoa ochrogaster</i>
<i>Euchalcia variabilis</i>	<i>Euxoa lidia</i>
<i>Acronicta strigosa</i>	<i>Euxoa crypta</i>
<i>Cryphia ereptricula</i>	<i>Euxoa recussa</i>
<i>Poliobrya umovii</i>	<i>Agrotis luehri</i>
<i>Craniophora ligustri</i>	<i>Ochropleura flammata</i>
<i>Amphipyra livida</i>	<i>Eugnorisma depuncta</i>
<i>Ipimorpha contusa</i>	<i>Parexarnis fugax</i>
<i>Cosmia pyralina</i>	<i>Rhyacia quadrangula</i>
<i>Apamea charactera</i>	<i>Protexarnis squalida</i>
<i>Apamea papulatricula</i>	<i>Xestia borealis</i>
<i>Oligia fasciuncula</i>	<i>Xestia brunneopicta</i>
<i>Photedes morrisii</i>	<i>Xestia castanea</i>
<i>Photedes extrema</i>	<i>Xestia agathina</i>
<i>Photedes stigmatica</i>	<i>Mesogona oxalina</i>
<i>Luperina zollikoferi</i>	<i>Heliiothis viriplaca</i>
<i>Amphipoea crinanensis</i>	<i>Heliiothis maritima</i>
<i>Pseudohadena immunda</i>	<i>Heliiothis nubigera</i>
<i>Hydraecia ultima</i>	<i>Protoschinia scutosa</i>
<i>Archanaura neurica</i>	
<i>Oria musculosa</i>	
<i>Athetis gluteosa</i>	

Erä styroxmuovisia

POHJALEVYJÄ HYÖNTEISLAATIKOIHIN

määrämittoihin työstettynä.

Paksuus 15 mm, paino 20 kg/m³.

Tiedustelut: Matti Aronen, puhelin päivisin 599 277.

Mikrotiedonannot 1990

Lauri Kaila & Sakari Kerppola

Records of Microlepidoptera from Finland 1990 (Lepidoptera: Micropterigidae-Limacodidae)

The article reports interesting Finnish Microlepidoptera collected in 1990, as well as interesting findings of species collected in previous years and not yet reported or definitely identified until 1992. The classification and nomenclature follow the Check-list of Finnish Lepidoptera (Varis et al. 1987). Species new to the Finnish fauna are: *Swammerdamia pyrella* (de Villers, 1789), *Depressaria chaerophylli* Zeller, 1839, *Coleophora badiipennella* (Duponchel, 1843), *Coleophora vibicigerella* Zeller, 1839, *Telediodes wagaie* (Nowicki, 1860) and *Syndemis histrionana* (Frölich, 1828). One species, *Celypha flavipalpata* (Herrich-Schäffer, 1848), is omitted from the Finnish list because of misidentification. A hitherto unknown foodplant is reported for *Opostega salaciella* (Treitschke, 1833). Additionally there are 26 species reported as new to the Finnish biogeographical provinces and some other interesting species are dealt with. At present, 1426 species of Microlepidoptera are known from Finland.

Kirjoittajien osoitteet - Authors' addresses:

Lauri Kaila, Zoological museum, University of Helsinki, P-Rautatiekatu 13,
SF-00100 Helsinki, Finland
Sakari Kerppola, Hiihtomäentie 44 A 6, SF-00800 Helsinki, Finland

Artikkelissa esitetään vuoden 1990 mielenkiintoisimmat pikkuperhoshavainnot sekä aikaisempien vuosien havaintoja, joita ei vielä ole julkaistu. Näiden havaintojen vuosiluku on alleviivattu. Uhanalaiset lajit on merkitty tähdellä (*). Osa tiedonantojen yleisimmistä lajeista on jätetty julkaisematta, mutta tiedot on tallennettu Suomen Perhostutkijain Seuran arkistoon, jossa ne ovat käytettävissä. Maallemme uusina lajeina ilmoitettiin: *Swammerdamia pyrella* (de Villers, 1789), *Depressaria chaerophylli* Zeller, 1839, *Coleophora badiipennella* (Duponchel, 1843), *Coleophora vibicigerella* Zeller, 1839, *Telediodes wagaie* (Nowicki, 1860) ja *Syndemis histrionana* (Frölich, 1828). Suomen lajistosta poistetaan virhemäärityksen vuoksi laji *Celypha flavipalpata* (Herrich-Schäffer, 1848). Pikkuperhosten lajimäärä on täten 1426. Uusia maakuntahavaintoja tehtiin 26 kpl ja laji *Opostega salaciella* (Treitschke, 1833) kasvatettiin aikaisemmin tuntemattomalta ravintokasviltä poimuhierakalta (*Rumex crispus*).

Hepialidae

**Hepialus fuscoargenteus*

EnL: Kilpisjärvi, 2.8.1990, 1ex., NUK & NUT

Opostegidae

Opostega salaciella

St: Pori, 1990, ex larva 4exx., uusi ravintokasvihavainno poimuhierakka (*Rumex crispus*). Englannista on laji vahingossa kasvatettu ahosuolaheinältä (*Rumex acetosella*) vuonna 1888 (Johansson et al., 1989). Porilaiset yksilöt kuoriutuivat yllättäen poimuhierakan varsista, joita oli kerätty tarkoituksella kasvattaa *Monochroa palustrellaa*. Varret kerättiin 16.4.1990 ja kaikki yksilöt kuoriutuivat samana päivänä 12.5.1990. Tällä hietikkopaikalla ei juuri muita kasveja kasva, joten poimuhierakan täytyy olla lajin ravintokasvi. Toukan elintavat jäävät kuitenkin vielä tuntemattomaksi. NUK & NUT

Opostega auritella

U: Hankoniemi, 4.-5.7.1990, useita exx., NUK & NUT
U: Hanko, Tvärminne, 1.-8.7.1990, 1ex., Christer Hublin leg. (KNT det.)

Nepticulidae

Stigmella catharticella

A: Finström, 670:10, 1990, e.l. 45 exx., HYO
A: Kökar, 1990, e.l. 5exx., JUJ & KAJ
A: Lemland & Finström, 1990, KRH

Stigmella ulmivora

A: Finström 670:10, 1990, e.l. 5exx., HYO
A: Lemland, Finström & Sund, 1990, KRH

Stigmella benanderella

ES: Mikkeli mlk. 684:50, 1.6.1985, 1♂ (gen. prep.), VAO. ES:lle uusi.

Stigmella lappovimella (Svensson, 1976). Undersökningar 1991 av *Stigmella lappovimella*, som van Nieukerken (Zool. Medd. 1983, 57:62) förklarar vara synonym med *Stigmella zelleriella* (Snellen, 1875), har visat att corpus bursae hos *S. lappovimella* skiljer sig morfologiskt från *S. zelleriella* enligt följande:

1. Totallängden av bursa hos *S. lappovimella* för e.p.-exemplar i naturligt form i vatten är ca. 23 % längre och smäckrare än hos *S. zelleriella* (medelv. 918 µm, s.d. 47,8 µm, N 6, resp. medelv. 743 µm, s.d. 34,0 µm, N 5).

2. Det posteriellt böjda, osymmetrisk U-formade kitinbjälbandet på bursans yta är hos *S. lappovimella* över 40 % längre än hos *S. zelleriella* (fig. 1-2).

3. Hos *S. lappovimella* dominerar i fjällbandets längre arm isynnerhet i bursas centrala del sådana fjäll, vilkas längd är större än bredden, hos *S. zelleriella* är förhållandet det motsatta (fig. 3-4); i ögönenfallande hos *S. zelleriella* är de korta och påfallande breda randfjällen, som gränsar mot bursaytans taggförsedda lateralsida (se pil, fig. 4).

4. De på bursas lateral- och dorsalyta förekommande bågarna med taggar uppvisar hos *S. lappovimella* längre och grovare taggar än hos *S. zelleriella* (fig. 5-6); taggbågarnas mindre storlek hos *S. zelleriella* framgår även vid mindre förstoring.

Van Nieukerken motiverade synonymiseringen av *S. lappovimella* med att "this species is completely identical with *S. zelleriella* in the genitalia" (loc.cit.). Som framgått av 1-4 saknar motiveringen grund. Synonymisering har följaktligen varit oberättigad. Synonymiseringen har tidigare avvisats av Svensson (Ent. Tidskr. 1983, 106:71-78) med hänvisning till olikheter i utbredning, utseende och biologi samt av Bruun (Notulae Ent. 1986, 68:7-8) på grund av signifikanta avvikelser i vingfjällsmorfologi och med hänvisning till *S. lappovimellas* större vinglängd (jfr. även bursa-storlek, fig. 1-2).

Olikheter i hangenitalierena mellan de berörda arterna behandlas i den kommande artikel.

Tutkimuksessa, joka tehtiin 1991 olen todennut, että *Stigmella lappovimella*, jonka van Nieukerken väittää olevan *S. zelleriellan* synonymi eroaa morfologisesti naaraan corpus bursaen suhteen *S. zelleriellasta* seuraavasti:

1. *S. lappovimellan* bursan pituus luonnollisessa muodossa vesiliuoksessa on keskimäärin 23 % pitempi ja muodoltaan solakampi kuin *S. zelleriellan* bursa (kuva 1-2).

2. Bursan pinnalla oleva kitiinisuomuista muodostunut vyö on *S. lappovimellalla* yli 40 % pitempi kuin *S. zelleriellalla*.

3. *S. lappovimellan* kitiinisuomut ovat etenkin bursan keskiosassa suurimmaksi osaksi leveyttään pitempiä kun taas *S. zelleriella* piteuden ja leveyden välinen suhde on päinvastainen (kuva 3-4). Silmiinpistäviä ovat *S. zelleriellan* leveät ja hyvin lyhyet rajasuomut bursan sivuosaa vastaan (nuoli, kuva 4).

4. Eroja on myös bursan sivu- ja selkäpuolisessa pinnassa olevien okien muodossa (kuva 5-6).

Van Nieukerken on perustellut *S. lappovimellan* synonymisoinnin sillä, että "this species is completely identical with *S. zelleriella* in the genitalia" (loc.cit.). Kohdista 1-4 käy ilmi, että van Nieukerkenin perustelu ei pidä paikkaansa. *S. lappovimellan* synonymisointi on siten ollut aiheeton. Vastaväitteitä ovat aikaisemmin esittäneet lajin selittäjä Ingvar Svensson viitaten biologiaan, levinneisyyteen ja ulkonäköön sekä Henrik Bruun kiinnittämällä huomiota siipisuomujen muotoon ja *S. lappovimellan* suurempaan siipikoon (vrt. myös bursan koko, kohta 1.).

Eroavaisuudet koiraan genitaleissa lajien välillä käsitellään tulevassa julkaisussa.

Henrik Bruun

Stigmella plagicolella

U: Hanko 664:27, 18.6.1990, 1ex. (gen.prep.), NUK & NUT

Stigmella svenssoni

A: Lemland 667:11, 4.7.1986, 1ex. (gen.prep.), NUK & NUT

Stigmella roborella

A: Lemland 667:11, 4.7.1986, 4exx. (gen.prep.), NUK & NUT

Stigmella continuella

U: Helsinki 668:39, 31.5.1988, 1ex., KAJ

U: Vantaa 669:37, 25.5.1984, 1♀, VAO

U: Vantaa 669:37, 3.6.1984, 1♂, VAO

U: Vantaa 669:37, 10.6.1990, 1♀, VAO

Stigmella filipendulae

A: Föglö 668:14, 1990, e.l. 4exx., HYO

A: Jomala, 1990, KRH

Stigmella lonicerarum

A: Lemland 667:12, 1990, e.l. 17exx., HYO

A: Lemland, 1990, KRH

Trifurcula subnitidella

EK: Virolahti 670:53, 29.6.-14.7.1990, useita exx., KAJ

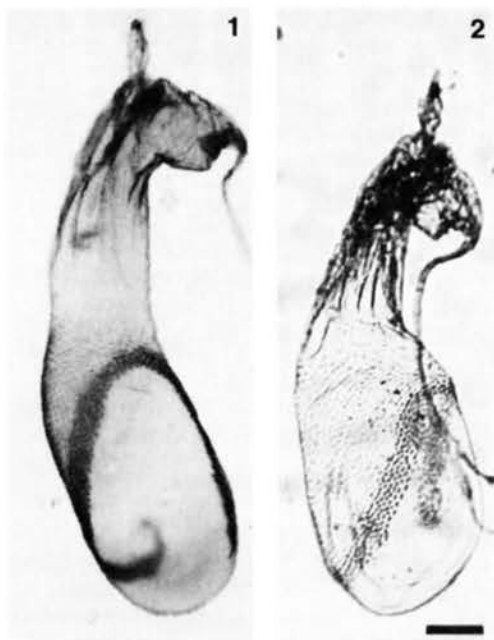

Fig. 1–2. Corpus bursae i naturlig form i vatten. 1 *Stigmella lappovimella*, 2 *St. zelleriella*. Skala 100 mikrometer.

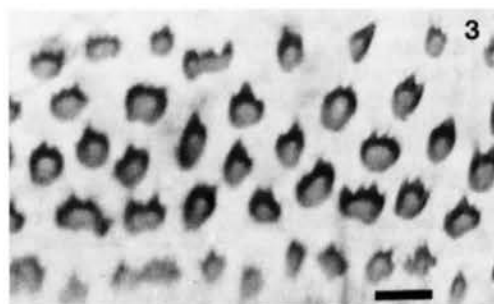

Fig. 3–4. Del av kitinjällsbandet på bursas centrala del. Bildens nedre kant gränsar mot bursas laterala yta. 1. *St. lappovimella*, 2. *St. zelleriella*. Skala 10 mikrometer.

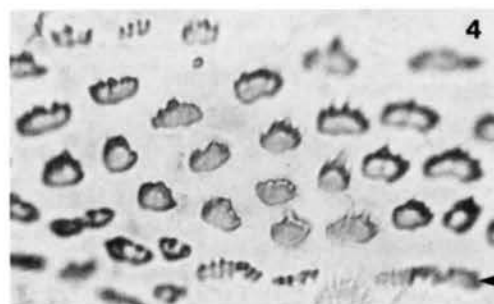

Fig. 5–6. Bågar av taggar i bursaytans lateral del. 1. *St. lappovimella*, 2. *St. zelleriella*. Skala 5 mikrometer.

Kuva 1–2. Corpus bursae luonnollisessa muodossa vedessä. *St. lappovimella*, 2. *St. zelleriella*. Mitta 100 mikrometriä.

Kuva 3–4. Osa kitiinisuojuvystä bursapinnan keskiosasta. Kuvan alarajassa näkyy bursan lateraalisivu. 1. *St. lappovimella*, 2. *St. zelleriella*. Mitta 10 mikrometriä.

Kuva 5–6. Okakaaret bursapinnan lateraaliosassa. 1. *St. lappovimella*, 2. *St. zelleriella*. Mitta 5 mikrometriä.

EK: Virolahti 670:53, 5.7.1990, 6exx., NUK&NUT
 U: Pyhtää, Kaunissaari 669:48, 10.7.1987, 5exx.,
 HYÖ (KEP det.). **U:lle uusi.**

Ectoedemia subbimaculella

A: Föglö 668:14, 7.7.1984, 1♀, KUA & KUJ
 A: Lemland 667:11, 15.6.1990, 1ex., HYÖ

Incurvariidae

Incurvaria masculella

A: Kökar, 3.6.1990, 20exx., JUJ & KEP
 A: Kökar, 10.6.1990, 1♂ 1♀, HYÖ

Alloclemensia mesospilella

EH: Riihimäki, Hirvijärvi 673:37, 1.-11.6.1988,
 1♂, KUA

Prodoxidae

Lampronia morosa

A: Kökar, 11.6.1990, 16exx., HYÖ
 A: Kökar, 20.-23.6.1990, useita exx. haavimalla
 aamulla KAJ

Lampronia fuscateila

U: Hankoniemi, 5.1986, e.l. 5exx., VUM
 St: Punkalaidun, Isosuö, 5.1986, e.l. 1ex., VUM

Tischeriidae

Tischeria angusticolella

A: Kökar, 1990, e.l. 2exx. (*Rosa sp.*), JUJ & KEP
 A: Kökar, 10.-11.6.1990, 8exx., HYÖ
 A: Kökar, 20.-23.6.1990, useita exx., KAJ
 A: Lemland 667:11, 9.6.1990, 2exx., HYÖ
 A: Föglö 668:14, 7.6.1990, 5exx., HYÖ

Psychidae

Dahlica fennicella

U: Porvoo mlk., Äminsby 669:41, 13.4.1990, 2
 säkkiä. Toisesta kuoriutui naaras 18.4.1990, SUE

Psyche rotunda

V: Houtskär 669:18, 6.1990, e.l. 3♀♀, KUA

Tineidae

Agnathosia mendicella

V: Lohja, 28.6.-15.7.1990, KRH
 U: Porvoo mlk., Äminsby 669:41, 18.7.1990, 1ex.,
 SUE

Nemapogon wolffiellus

V: Lohja, 21.6.-1.7.1990, KRH
 U: Helsinki 667:38, 23.5.1990, NUK & NUT
 U: Porvoo mlk., Äminsby 669:41, 23.6.1989, 1ex.,
 SUE

Monopis obviella

V: Turku, 18.6.1990, 1ex., JUJ
 U: Hanko, Russarö 663:27, 15.-29.7.1990, 1ex.,
 NUK & NUT
 U: Helsinki, Harakka 6672:386, 12.-25.7.1990,
 1♂, LAE & LAL

Monopis fenestratella

EH: Valkeakoski 678:33, 1990, e.l. 2exx. pöllön
 pesästä, SAE

Niditinea truncicolella

St: Ikaalinen 687:31 (Seitsemisen kansallispuis-
 to), 16.6.1990, 2exx., SAE, **St:lle uusi.**

Tinea columbriella

U: Helsinki, Vyökatu 9 B, 667:38, 13.6.1990 1♂ ja
 2.7.1990 1♂, LAE & LAL

U: Helsinki, Mellunmäki 668:39, 10.6.1990, 1♀,
 KUA

Gracillariidae

Caloptilia falconipennella

V: Lohja, 14.10.1990, 1ex., KRH

Parornix finitimella

A: Lemland, 1990, KRH
 A: Föglö 668:14, 5.-7.6.1990, 7exx., HYÖ
 A: Kökar, 10.-11.6.1990, 7exx., HYÖ

Phyllonorycter connexellus

LK: Parikkala, 23.6.1990, 1ex., JUJ

Phyllonorycter pastorellus

U: Helsinki, Vyökatu 667:38, 25.2.1990 !, 1♀,
 LAE & LAL

Phyllonorycter apparellus

Pp: Oulu 721:42, 2.9.1990, kaksi tyhjää koverret-
 ta, joissa kotelot, ITS, **PP:lle uusi.**

Douglasiidae

Tinagma ochnerostomellum

V: Kemiö 668:26, 8.6.1990, erittäin runsas
Echium-kasvustossa, KAJ

Bucculatricidae

Bucculatrix maritima

U: Kirkkonummi, 1990, e.l. 12 exx (*Aster tripo-
 lium*), JUJ

Bucculatrix caprella

ES: Mäntyharju 6811:490, 6.5.1990, 1♀, PEO

Bucculatrix artemisiella

U: Hanko 664:27, 25.7.1990, 20exx., JUJ & KEP
 U: Hanko 664:27, 29.7.-2.8.1990, useita exx.,
 NUK & NUT

**Bucculatrix albedinella*

U: Espoo, 13.5.1990, 1ex., JUJ
 U: Espoo, 12.5.1990, 1ex., NUK & NUT

Bucculatrix demaryella

Kn: Vaala 715:51, toukka 3.9.1990 (*Betula sp.*),
 kasvatus onnistui, ITS. **Kn:lle uusi.**

Bucculatrix ulmella

U: Espoo, 1990, elokuussa viisi koteloa, JUJ

Yponomeutidae

Euhypnometoides ribesiella

Ep: Kristiinankaupunki 691:21, 15.6.1983, 1♀,
 KUA
 PH: Rautalampi, Kerkonkoski 696:48, 29.4.1990,
 1♂, HYÖ

Swammerdamia pyrella (de Villers, 1789)

A: Lemland, 20.6.1963, 1♂, B. Lingonblad leg., J.
 Kullberg det.. **Maalle uusi laji.**

Tuntomerkit: Yksi koirasyksilö löytyi Helsingin
 eläintieteellisen museon kokoelmista, jossa se
 oli väärin määritettynä lajiksi *S. caesiella*
 (Hübner, 1796), jota se habitukseltaan lähinnä
 muistuttaa, mutta genitaalit ovat taas lähellä
 lajia *S. passerella* (Zetterstedt, 1839). Vanhem-
 massa kirjallisuudessa *S. passerella* ja *S. pyrella*
 on usein käsitetty samaksi aljiksi tai *S. passe-
 rella* on viety *S. pyrellan* nuoremmaksi syno-
 nyymiksi. Lajit voidaan kuitenkin erottaa toi-
 sistaan sekä ulkoisten, että genitaalituntomerk-
 kien perusteella.

Biologia: *S. caesiellan* ravintokasvina on erilaiset koivulajit (*Betula spp.*), *S. passerella* elää vaivaiskoivulla (*Betula nana*) ja *S. pyrella* erilaisilla *Rosaceae*-heimon lajeilla kuten esim. *Crataegus*, *Malus* ja *Prunus*.

Levinneisyys: Pohjois-Euroopasta on laji ilmoitettu ainakin Virosta, Tanskasta, Etelä-Norjasta sekä Etelä-Ruotsista aina Tukholman korkeudelle asti. Katso lisätietoja artikkelista Kulberg 1992a.

Systematiikka: Sijoittuu lajin *Swammerdamia passerella* jälkeen.

Euhyponomeutoides rufella

Kn: Kajaani 7122:536, 12.7.1990, 1♂, LER (O. Peltonen det.). **Kn:lle uusi.**

Atemelia torquatella

PK: Tohmajärvi, 21.6.1990, 1ex., NUK & NUT

Argyrestia praecolella

A: Kökar, 1.-2.6.1990, kymmenittäin katajapus-kissa, JUJ & KEP

A: Kökar, 1990, e.l. 8exx., HYO

V: Dragsfjärd, Örö 664:23 30.5.-13.6.1990, 3♂♂ 1♀, KUJ

U: Hanko, Russarö 663:27, 8.-9.6.1990, 1♂, KUJ

EK: Haapasaari, 20.7.1990, runsaasti toukallisia katajanmarjoja, KAJ & KEP. **EK:lle uusi.**

Leucoptera lustratella

PK: Kitee, 1990, e.l. useita exx. ja 20.6.1990, 3exx., NUK & NUT

Lyonetia frigidariella

ES: Pertunmaa 682:47, 1990, e.l. 4exx., HYO

Oecophoridae

Agonopterix ocellana

Kn: Kajaani 7125:534, 3.6.1990, 1♂, LER (Osma Peltonen det.). **Kn:lle uusi.**

Depressaria chaerophylli Zeller, 1839

Uusimaa, 23.7.1990, 1♀, Kari Vaalamo leg.

Maalle uusi laji.

Uusimaa, 1990, e.l. n. 60exx., VAO & SAK

U: Helsinki 667:38, heinäkuun loppupuolella 1990 toukkia mukulakirvelin (*Chaerophyllum bulbosum*) kukinnoissa, joista kuoriutui 5exx., JUJ & KEP

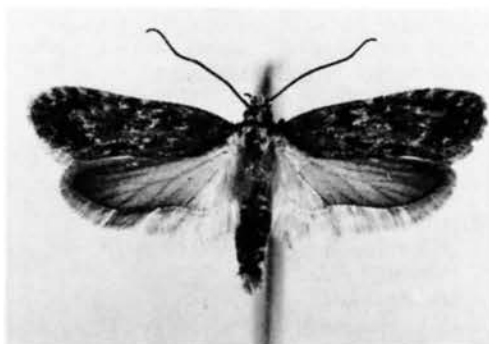
Tuntomerkit: Hyvin kirjava laji. Väritys vaihtelee jonkunverran. On isompi kuin kesälajit *D. weirella* ja *D. pulcherrimella*. Etusiiven keskittäplä ei ole valkoinen, kuten *D. olerellan*. Thorax on valkoisempi kuin *D. daucellalla*. Hyväkuntoisilla yksilöillä näkyy etusiiven tyven alareunassa selvä tumma alue. Hyvä tuntomerkki on myös ruosteenruskea pää.

Biologia: Laji talvehtii aikuisena ja lentää heinäkuun loppupuolella ja elokuussa sekä uudelleen seuraavan vuoden toukokuussa. Helsingin kiläiset yksilöt kasvatettiin mukulakirvelin (*Chaerophyllum bulbosum*) kukinnoista heinäkuun loppupuolella löydetyistä toukista. Mukulakirveli on lajin klassinen ravintokasvi, mutta toukkia on löydetty myös seuraavilta kasveilta: *Chaerophyllum temulentum*, *Aegopodium sp.*, *Anthriscus sylvestris* ja *Althamantia sp.*. Koteloituu maahan.

Levinneisyys: Länsi- ja Keski-Eurooppa, Euroopan puoleisen Venäjän länsi- ja keskiosassa, Kaukaasia, Palestiina, Kreikka, Vähä-Aasian pohjoisosat, Pohjois-Afrikka ja Lähi-Itä. Pohjois-Euroopasta laji tunnetaan Belgiasta, Hollannista, Englannista, Saksasta, Puolasta, Liettuasta, Latviasta, Virossa ja Inkeristä.

Pohjoismaissa laji esiintyy Ruotsin Öölannissa paikoin yleisenä. Västergötlandista on yksi vanha havainto 22.6.1962. Se on aikaisemmin ilmoitettu myös Norjasta, mutta tieto on epävarma.

Systematiikka: Sijoittuu lajin *Depressaria olerella* jälkeen.

Kuva 7. *Depressaria chaerophylli*.

Agonopterix broennoeensis

Ks: Kuusamo, Oulanka 735:61, 4.8.1990, 1♂, SIK

Ethmia funerella

LK: Rautjärvi, Simpele 6816:630, 20.-27.5.1989, 1♂, viides yksilö maasta, LUU, NUT, NUK & SIM

ES: Joutseno 677:59, 6.-7.7.1990, 2♂♂ 3♀♀, VAO & SAK

Ethmia bipunctella

U: Tammisaari, Jussarö 663:30, 18.-24.8.1990, valorsyällä 1♂, viides yksilö maasta, NUK & NUT

Denisia obscurella

V: Lohja, 10.6.1990, 1ex., KRH

U: Porvoo mlk., Äminsby 669:41, 2.6.1990, 1ex., SUE

Tichonia tinctella

U: Hanko, Russarö 663:27, 25.5.-3.7.1990, 8exx., NUK & NUT

U: Hanko, Russarö 663:27, 25.5.-22.7.1990, 3♂♂, KUJ

U: Tammisaari, Jussarö 663:27, 18.6.-3.7.1990, 5exx., NUK & NUT

V: Dragsfjärd 664:23, 28.6.-15.7.1990, 1♂, KUJ

V: Korppoo 668:19, 5.7.1990, 1♂ 3♀♀ kopistelemalla aamulla oksilta, KAJ

Telechrysis tripuncta

A: Finström 670:10, 9.7.1990, 1♀, HYO

U: Hanko, Russarö 663:27, 26.6.-3.7.1990, 1♀, NUK & NUT

Decantha borkhauseni

V: Dragsfjärd, Öro 664:23, 28.6.-15.7.1990, 1♀ ja 16.-27.7.1990, 1♂, KUJ

U: Tammisaari, Jussarö 663:30, 18.-25.6.1990, 1ex. ja 26.6.-3.7.1990, 1ex., NUK & NUT

Coleophora bractella

V: Dragsfjärd 666:24, 8.6.1990, 1♀, KAJ

Hypercallia citrinalis

U: Kirkkonummi 665:35, 4.-7.7.1990, 1♂, KAJ

Aplota kadeniella

V: Lohja, 2.-15.7.1990, 1ex., KRH

Cheimophila salicella

U: Vantaa, Keimola 669:37, keväällä 1990, 3♀♀, HYO & JUJ sekä ex ovo kasvatuksesta 6♀♀, JUJ

Elachistidae*Stephensia brunnicella*

A: Eckerö 670:09, 26.-27.6.1990, 11♂♂ 5♀♀, VAO & SAK

A: Finström 670:10, 9.7.1990, 1ex., HYO

Elachista luticomella

U: Kirkkonummi, 1990, e.l. 10exx. (*Dactylis glomerata*), JUJ

Elachista eskoi

U: Vantaa, Keimola 699:37, 11.6.1990, 1♂, KNT (KEP det.)

Elachista littoricola

EK: Virolahti 670:53, 29.6.-14.7.1990, useita ♂♂ 4♀♀, KAJ

Biselachista juliensis

V: Lohja & Karjalohja, 1990, KRH

V: Karjalohja 668:32, 1990, e.l. 2♀♀, LAE & LAL

U: Siuntio, 1990, e.l. 7exx (*Carex digitata*), JUJ & KEP

U: Espoo 669:37, 1990, e.l. 1♂, LAE & LAL

Coleophoridae*Coleophora badiipennella* (Duponchel, 1843)

A: Finström 670:10, 30.6.1988, 1♂, Jari Junnilainen leg., Jukka Jalava & Ole Karsholt det.

Maalle uusi laji.

Tuntomerkit: Etusiivet savenkeltaiset tai -ruskeat (tuoreilla yksilöillä aina tummemmat), costaalijuova kellertävän valkea, leveämpi kuin *C. milvipenniksella*. Pienempi kuin muut lähilajit *C. limosipennella* ja *C. alnifoliae*. Koiraan aedeagusessa ei ole kitinisoituneita osia, muuten genitaalit lähellä sukulaislajeja.

Biologia: Suomalainen yksilö on saatu valolla. Lentää Keski-Euroopassa toukokuun loppupuolella ja kesäkuussa. Toukan ravintokasvi on jalava (*Ulmus sp.*) ja vaahtera (*Acer sp.*). Pieni toukka kovertaa lehden keskiosassa loppukesällä. Seuraavana keväänä lehden reunassa ja leikkaa tästä säkkiainekset. Säkki on 6 mm pitkä tasaisen ruskea ja selkäpuolelta hampainen.

Levinneisyys: Keski-Eurooppa, Englanti, Italia, Korsikka, Ruotsi: Sk, Ö, Go, Vg, Tanska: LFM, NEZ, Virosta ei löytöjä.

Systematiikka: Sijoittuu lajin *Coleophora alnifoliae* jälkeen.

Coleophora uliginosella

U: Tenhola 665:29, 1990, e.l. 1ex., HYO

Coleophora fuscocuprella

U: Hanko, Täktom 664:28, 11.6.1990, 1♂, KUJ

Coleophora ahenella

A: Eckerö 670:09, 26.6.1990, 1♂ (gen.prep.), KAJ

U: Vantaa 669:37, 1990, e.l. 8exx., HYO

Coleophora albitarsella

A: Eckerö 670:09, 26.6.1990, 1♂ 1♀, VAO & SAK

A: Finström 670:10, 1990, e.l. 1ex., HYO

A: Lemland 667:11, 1990, e.l. 1ex., HYO

A: Kökar, 13.7.1990, 1ex., HYO

A: Kökar, 20.-22.6.1990, KAJ

Coleophora bernoulliella

V: Parainen, 14.7.1990, 1♂, NUK & NUT

Coleophora brevipalpella

A: Kökar, 1990, e.l. 4exx (*Centaurea jacea*), JUJ & KEP

U: Hanko 664:27, 29.7.1990, 1♂, NUK & NUT

Coleophora vibicigerella Zeller, 1839

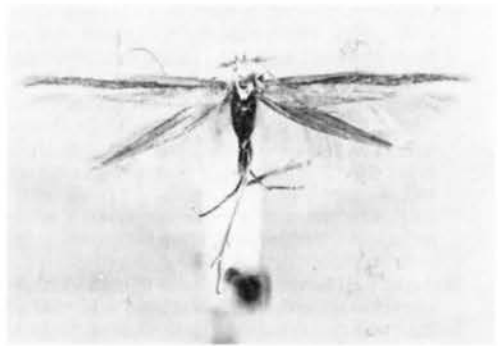
U: Helsinki, Isoaari 6667:392, 16.-28.7.1990, 1♂, Erkki & Leena Laasonen leg.

Maalle uusi laji. **Tuntomerkit:** Muistuttaa meikäläisistä lajeista lähinnä *C. conspicuella*, mutta on pienempi.

Biologia: Lentää kesä-heinäkuussa. Ravintokasvi on ketomaruna (*Artemisia campestris*), jolla toukka elää syksystä toukokuuhun.

Levinneisyys: Karjala, Baltian maat, Ruotsi: Sk, Bl, Ö, Go, ja GS, Tanska: EJ, NEJ, LFM, SZ, NWZ, NEZ ja B. Muualla Euroopassa kaikki suuret itäiset saaret entisessä Itä-Saksassa, Englanti, Bulgaria, Makedonia.

Systematiikka: Sijoittuu lajin *Coleophora conspicuella* jälkeen. **Huomio!:** Yksilö on aikaisemmin ilmoitettu lajina *Coleophora caelebipennella*, joka nyt poistetaan Helsingin Isoaaren faunasta. Kesällä 17.7.1982 oli melkoinen valussäätilanne.

Kuva 8. *Coleophora vibicigerella*.

Coleophora caespitiella

ES: Lappeenranta 675:56, 24.6.1990, 1ex, SAE, ES:lle uusi.

EK: Virolahti 670:53, 16.-29.6.1990, 3♂♂ 1♀, KNT & HOH

Coleophora separatella

A: Kökar, 25.-27.6.1990, useita exx., NUK & NUT

Coleophora absinthii

V: Dragsfjärd 666:24, 1990, e.l. 2exx., HYO

Coleophora millefolii

ES: Luumäki 675:53, 1990, e.l. 1ex., JUJ
ES: Luumäki 675:53, 1990, e.l. 7♂♂ 2♀♀, VAO & SAK

Coleophora ramosella

U: Vantaa, 1990, e.l. 6exx. (*Solidago*), JUJ & KAJ
U: Vantaa, 30.5.1990, 1♂ (gen.prep.)
U: Pyhtää, 1990, e.l. 3exx., HYO

*Coleophora hackmani

U: Tammisaari 666:30, 1990, e.l. 6exx., LAE & LAL

Coleophora squalorella

EK: Virolahti 671:54, 30.6-11.7.1990, 1♂ (gen.prep), KNT & HOH

Coleophora salicorniae

A: Kökar, 1990, e.l. 1ex., HYO
A: Kökar, larvae 4.8.1990 (*Salicornia europaea*) joista kuoriutui 2exx., JUJ & KAJ

Momphidae**Mompha miscella*

A: Kökar, 2.6.1990, 5exx., JUJ & KEP

Mompha propinquella

U: Laajasalo 667:39, 26.7.1990, 1ex., NYO

Scythrididae*Scythris obscurella*

LK: Parikkala 682:63, 20.6.1990, 1♂ 2♀♀, VAO & SAK
LK: Kitee 688:65, 21.6.1990, 25♂♂ 4♀♀, VAO & SAK

Blastobasidae*Holcocera inunctella*

St: Pori 684:20, 15.8.1987, 1ex., SAE, **Stille uusi**

Gelechiidae*Monochroa palustrella*

St: Pori 684:20, 9.7.1990, 3♂♂ 1♀, LAE & LAL

Monochroa arundinetella

ES: Mäntyharju 6811:490, 1♂, 3.8.1990, PEO

Monochroa suffusella

PPe: Oulu 721:42, 28.6.1990, 1ex., ITS. **PPe:lle uusi.**

Parachronistis albiceps

U: Espoo, Nupuri, 10.-29.6.1990, 1♂., JUJ & KAJ
U: Espoo, Nupuri, 1.-15.7.1990, 1ex., JUJ & KAJ
ES: Joutseno, 23.6.1990, JUJ

Teleiodes vulgella

U: Espoo, Nupuri, 10.-29.6.1990, JUJ & KAJ
U: Vantaa 668:37, 15.7.1987, 1♂., KAJ
U: Sipoo, Östersundom 668:40, 27.6.-11.7.1990, 1♂ 1♀, LAE & LAL
EK: Virolahti 671:53, 27.6.-10.7.1990, 4♂♂, KUA & KUJ

Teleiodes wagaе (Nowicki, 1860)

A: Kökar 666:15, 24.6.1990, 1♀, Jari-Pekka Kaitila leg. (KAJ & KEP det.). **Maalle uusi laji.**

Tuntomerkit: *T. wagaе* on tavallisesti hieman vaaleampi kuin *T. notatella* ja etusiivessä on selviä mustia pisteitä, kun taas *T. notatellan* kuviot ovat enemmän viivamaisia ja usein puuttuvat. *T. wagaеn* etusiipien väriytyminen muistuttaa eniten *T. paripunctellaa*, mutta eroaa siitä neljän mustan pisteen perusteella, joita *T. paripunctella* on vain kaksi. Genitaalissa on selvät erot lähilajeihin verrattuna.

Biologia: Lentää touko-kesäkuussa. Ravintokasvi on pähkinä (*Corylus avellana*). Toukka elokuussa kahden yhteenkehrätyn lehden välissä, kotelotalvehtijä.

Levinneisyys: Brittein saaret, Sveitsi, Valko-Venäjä, Ukraina, Tanska: FLFM, Ruotsi: Sk, Bl, Sm, Ö, Vg. Virosta ei löytöjä. Laji on vaikea määrittää ja epäilemättä laajalle levinnyt Euroopassa. Suurin osa kirjallisuustiedoista on väärää ja loput vaativat tarkistusta (Sattler 1980).

Systematiikka: Sijoittuu lajin *Teleiodes paripunctella* jälkeen.

Kuva 9. *Teleiodes wagaе*.

Bryotropha affinis

EK: Virolahti 670:53, 3.8.1982, 1♂ (gen.prep), KAJ
EK: Virolahti 670:53, 27.8.1988, KAJ

Chionodes ignorantella

U: Helsinki, Laajasalo 667:39, 28.6.1990, 1ex. ja 3.8.1990, 1ex., NYO

Scrobipalpa murinella

V: Kiikala, 13.5.1990, useita exx. ja 3.6.1990, useita exx., NUK & NUT

Caryocolum cauliginellum

A: Kökar, 1990, e.l. 48exx (*Silene nutans*), JUJ & KEP
A: Kökar, 25.-26.7.1990, 8exx., NUK & NUT

*Caryocolum petryi

St: Säkylä 667:25, 8.7.1990, näköhavainto kopulasta, LAE & LAL

Gnorimoschema strelicellum

V: Kiikala 670:31, 9.6.1990, 5♂♂ 1♀, KAJ

Scrobipalpa obsoletella

ES: Vainikkala, 20.7.1985, 1♂ (gen.prep.)

Nothris lemniscella

- U: Hanko, Russarö 663:27, 23.7.1990, 2♂♂, KUJ
 U: Kirkkonummi, Rönnskär 6649:354, 28.7.1990,
 7exx. ja 10.-26.8.1990, lex., KUM & NIM
 U: Helsinki, Harakka 6672:386, 12.-22.8.1990,
 1♂, LAE & LAL
 U: Helsinki, Villinki 667:39, 3.-8.8.1990, 1♂, FRE
 V: Vihti 669:35, 10.8.1990, 1♂, HYO
 EK: Virolahti 671:53, 31.8.-14.9.1990, 1♂, KUA
 & KUJ

Acanthophila latipennella

- U: Tammisaari, Jussarö 663:30, 6.-17.6.1990, lex.,
 NUK & NUT
 LK: Parikkala, 16.6.1989, lex., NUK & NUT.
LK:lle uusi.

Cossidae*Phragmataecia castaneae*

- V: Rymättylä 671:21, 25.-30.6.1989, 1♂, 23.-
 27.6.1990 1♂, 17.7.1990, 1♂, V. Mantere leg.,
 21.-24.6.1990, 1♂ T. Saarinen leg. V: Rymätty-
 lä 671:21, 30.6.-6.7.1990, 1♂, 7.-12.7.1990, 3
 ♂♂, 8.-11.6.1990, 1♂, T. Saarinen, V. Mantere
 leg.
 V: Rymättylä 670:21, 8.-12.6.1988, 1♂, 15.-
 19.6.1988, 1♂, T. Saarinen & V. Mantere leg.,
 19.-22.6.1988, 1♂, T. Saarinen leg.

*Lamellocossus terebra

- EP: Kristinestad, 1989, yksi vanha kuoriutumis-
 sauikko, MUV. **EP:lle uusi.**
 V: Bromarv 665:27, 18.-27.7.1990, 1♂, SAK &
 VAO.

Tortricidae*Pandemis dumetana*

- U: Hanko, Russarö 663:27, 10.-17.8.1989, 1♂,
 KUJ.

Choristoneura diversana

- U: Espoo, Tuomarila, 17.-19.8.1987, 1♂, T. Pylvä-
 näinen leg., KAJ det. (gen. prep.).

Archips betulanus

- U: Helsinki 667:38, 1.-7.7.1990, 1♂, K. Helomaa
 & VAO.

Syndemis histrionana

- V: Dragsfjärd, Öro 664:23, 28.7.-13.8.1990, 4♂,
 KUJ leg. **Maalle uusi.** Tarkempi selostus löy-
 döstä toisaalla (Kullberg 1992).

Clepsis lindebergi

- PK: Kitee 688:65, 5.7.1990, 1♂ 1♀, SAK & VAO.

Clepsis neglectana

- EK: Kotka 668:51, 10.7.1990, 1♂, S. Silvenen.

Pseudaryrotoza conwagana

- Kn: Kajaani 7122:536, 16.7.1990, 1♂ 1♀, R. Lei-
 nonen, O. Peltonen det. **Kn:lle uusi.**

Oliodia schumacherana

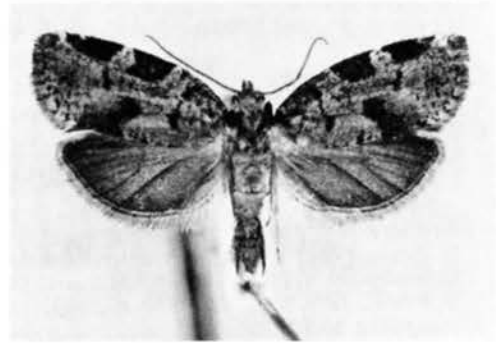
- A: Eckerö 670:09, 9.7.1990, 1♂, HYO.
 U: Helsinki 667:38, 1.-18.6.1990, 1♂, K. Helomaa
 & VAO. **U:lle uusi.**

Spatalistis bifasciana

- U: Pyhtää, Kaunissaari, 21.-30.6.1990, 3 exx,
 LUU.

Acleris obtusana

- Kn: Kajaani 7122:536, 5.5.1990, 1♂, R. Leinonen,
 PTO det. **Kn:lle uusi.**

Kuva 10. *Syndemis histrionana*.

- U: Porvoon mlk 669:43, 4.5.1990 1♀ SAK &
 VAO.

Acleris schalleriana

- A: Eckerö 670:09, 1990, e. l. 8 exx., HYO.

Phalonidia alismiana

- U: Vantaa 1990, e. l. 3 exx., JUJ.

Olethreutes dalearianus

- U: Vantaa 1990, e. l. 2 exx., JUJ.
 U: Vantaa 669:37, 1990, e. l. 4 exx., HYO.

Olethreutes aquilonanus

- EnL: Saana 767:25, 12.7.1990 1 ex, J. Silvenen &
 SIK.

Olethreutes noricanus

- EnL: Enontekiö, 30.7.-2.8.1990, useita exx.,
 NUK & NUT.

Endothenia gentianaeanana

- LK: Parikkala 682:62, 29.6.1990 2♀♀, 682:63,
 30.6.1990, 1♀, KUA.

- LK: Rautjärvi, Simpele 682:62, 29.6.1990, 1♀,
 KUA.

- PK: Kitee, 22.6.1990, useita exx., NUK & NUT.

- PK: Liperi, 9.7.1990, 2 exx., NUK & NUT.

- PK: Kitee 688:65, 20.6.-11.7.1990, n. 80 exx., SAK
 & VAO.

Ancylis upupana

- EK: Virolahti 670:53, 24.-29.6.1990, 2 exx., HOH
 & KNT.

Ancylis obtusana

- PK: Tohmajärvi 21.6., 9.7.1990, useita exx. NUK
 & NUT.

Ancylis knelli

- U: Kirkkonummi 666:36, 15.-25.6.1990, useita,
 KAJ & JUJ.

Epinotia nisella

- LKem: Sodankylä, Kaunisvaara 746:49,
 16.9.1990, 1♀, LAE & LAL. **LKem:lle uusi.**

Epinotia rubiginosana

- U: Hanko, Russarö 663:27, 25.5.-9.6.1990, 1♂,
 10.-17.6.1990, 1♂ 1♀, NUK & NUT.

- V: Dragsfjärd 666:24, 8.6.1990, 1♂, KAJ.

Griselda stagnana

- ES: Joutseno 677:59, 1989, e. l. n. 20 exx, 1.-
 2.6.1990, 12♂♂ 6♀♀, SAK & VAO.

Griselda myrtillana

- LK: Parikkala 682:63, 28.6.1990, runsas, PTO &
 KUA. **LK:lle uusi.**

Gibberifera simplana

U:Hanko, Russarö 663:27, 28.6-15.7.1990, 1 ♂, KIJ.

ES:Joutseno 677:59, 6.7.1990, 2 ♂, SAK & VAO.

ES:lle uusi.

Epiblema trimaculana

Tarkistettaessa Helsingin yliopiston Luonnontieteellisen keskuksen kokoelmien määrittämissä ilmenne, että museon neljästä *E. trimaculana* -yksilöstä kaksi oli väärinmääritettyjä. Määrittämättömästä aineistosta löytyi kuitenkin kolme lisäyksilöä. Kokoelmassa on siten 5 exx. *E. trimaculana*: A: Mariehamn 7.7.1947 1 ex, 8.7.1947 1 ex, 4.7.1948 1 ex, 5.8.1952 1 ex A. Nordman leg., A: Mariehamn VII 1955 1 ex Lingonblad leg. KIJ & M. Tyni.

Eucosma metzneriana

EK:Virolahti 670:52, 4.6.1990, 1 ex., LUH.

Eucosma suomiana

U:Tammisaari, Jussarö 663:30, 4.-13.7.1990, 1 ex., NUK & NUT.

V:Kiikala, 3.6.1990, useita exx., NUK & NUT.

Eucosma saussureana

Ks:Kuusamo 736:61, 3.7.1989, 1 ♂ 1 ♀, SAK & VAO.

Eucosma campoliliana

U:Helsinki, Villinki 667:39, 29.6.1990, 1 ♂, 30.6.-1.7.1990, 1 ♂, FRE.

U:Tammisaari, Jussarö 663:30, 4.-13.7.1990, 1 ♂, NUK & NUT.

Rhyacionia buoliana

V:Dragsfjärd 664:23 Örö, 16.-27.7.1990, 1 ♂ 1 ♀, KIJ.

Rhyacionia piniana

St:Säkylä 667:25, 8.7.1990, n. 20 ♂♂ 1 ♀, LAE & LAL.

Strophedra nitidana

ES:Taipalsaari 679:56, 23.6.1990, 1 ♂, KUA.

LK:Parikkala 682:63, 21.6.1990, 1 ♂, VAO. LK:lle uusi.

Pammene ignorata

A:Jomala 24.6.1989, 1 ♂, (gen. prep.), NUK & NUT.

A:Eckerö 670:09, 25.6.1990 1 ♂ (gen. prep.), K. Helomaa, SAK & VAO.

Cydia leguminana

U:Elimäki 10.6.1990, 1 ex., JUJ.

Cydia funebrana

U:Hanko 664:27, 18.6.1990, 1 ex., NUK & NUT.

Dichrorampha sylvicolana

A:Lemland 667:11, 27.7.1990, 2 exx., NUK & NUT.

A:Kökar, 29.7.1990, useita exx., NUK & NUT.

Dichrorampha consortana

KP:Vimpeli 700:34, 10.7.1985, 1 ♀ KUA.

KP:Lappajärvi 699:32, 11.7.1985, 1 ♀ KUA. KP:lle uusi.

Choreutidae*Anthophila fabriciana*

Kn:Kajaani 7122:536, 21.7.1990, 1 ♂ LER leg., PTO det. Kn:lle uusi.

Prochoreutis solaris

U:Hanko 664:28, 11.7.1990, 1 ♂, LAE & LAL.

Sesiidae*Synanthedon spheciformis*

KemL (länsi) Kolari, Sieppijärvi, IX 1989 useita toukkia. VUM. KemL:lle uusi.

Synanthedon formicaeformis

Kn:Suomussalmi 7216:610, 4.7.1990, 1 ♂ LER & M. Ahola leg. Kn:lle uusi.

Synanthedon polaris

PP:Ylitornio, Meltosjärvi, IX 1989 useita vanhoja syömäjälkiä. VUM. PP:lle uusi.

Synanthedon flaviventris

EP:Kristinestad, 1990, 6 toukkaa, EP: Närpes, 1990, 4 toukkaa, EP: Teuva, Perälä, 1990 1 toukka, EP: Malax, Nyby 1990, 2 toukkaa VUM EP:lle uusi.

Pterophoridae*Platyptilia nemoralis*

EK:Kotka 668:51, 8.7.1990 1 ♂ 1 ♀, 10.7.1990 1 ♀ SIS

Emmelina monodactyla

U:Hanko, Russarö 663:27, 25.5.-9.6.1990 1 ex NUK & NUT.

A:Kökar, 20.-23.6.1990, 1 ♀ KAJ.

Pyralidae*Sciota fumella*

EK:Virolahti 670:53, 30.6.-11.7.1990, 1 ♂, 20.-27.7.1990, 1 ♂, HOH & KNT. EK: Virolahti 671:54, 30.6.-11.7.1990, 1 ♂, HOH & KNT.

U:Pyhtää, Munapirtti 670:47, 17.-24.6.1990, 1 ♂, NUK, NUT, LUU & SIM. U:lle uusi.

*Sciota lucipetella

EK:Virolahti, 30.6.-11.7.1990, 1 ♂ 1 ♀, 12.-19.7.1990, 1 ♂, HOH & KNT.

EK:Virolahti, 671:53 4.-5.6.1990, 1 ♂, 6.-19.6.1990, 1 ♂, KUA & KIJ.

Myelois circumvolutus

U:Kirkkonummi, Rönnskär 6649:354, 13.-26.6.1990, 1 ♀, KUM & NIM.

Euzophera pinguis

U:Helsinki, Harakka 6672:386, 12.-22.8.1990, 1 ♀, LAE & LAL.

Euzophera fuliginosella

U:Pyhtää, Kaunissaari 21.-29.6.1990, 2 exx., LUU.

Calamotropha paludella

Ab:Dragsfjärd 664:23 Örö, 28.7.-13.8.1990, 1 ♂, KIJ.

Catoptria permiaica

U:Helsinki, Laajasalo 667:39, 10.7.1990, 1 ex., NYO.

U:Helsinki 667:39 Villinki 7.-8.7., 28.-29.7.1990, 37 ♂ 2 ♀., FRE.

V:Dragsfjärd, Örö 664:23, 16.-27.7.1990, 1 ♀, KIJ

EK:Virolahti 671:53, 11.-21.7.1990 1 ♂, KIJ.

U:Pyhtää, Kaunissaari 1.-7.7.1990, 30 exx., LUU.

U: Helsinki 667:38, 1.-18.6.1990, K. Helomaa & VAO.

Catoptria fulgidella

U:Hanko, Russarö 663:27, 5.-13.8.1990, 1 ♂, KIJ.

U:Tammisaari, Jussarö 663:30 2.-11.8.1990, 1 ♂, NUK & NUT.

*Microstega hyalinialis

LK:Parikkala, Karjalan lomahovi 682:63, 28.6.1990, 1 ♂, KUA.

U:Kirkkonummi 10.-16.7.1990, 1 ♂, JUJ & KAJ.

Phlyctaenia stachydalis

U:Helsinki, Laajasalo 667:39, 1.7.1990 1 ex. NYO.

Nascia ciliialis

U:Helsinki 667:38, 19.-29.6.1990, 1 ♂, K. Helomaa & VAO.

U:Kirkkonummi 666:36, 15.-25.6.1990, 1 ♂, KAJ & JUJ.

Udea ferrugalis

U: Helsinki, Santahamina 667:39, 4.-6.10.1990, 1 ♂, KUJ.

Korjauksia edellisiin tiedonantoihin

Micropterix calthella

Kn:Sotkamo 713:56, 14.6.1984, 1 ex., LER, ITS tarkisti määrittäksen ja se oli *M. aureatella*, joka on löydetty aikaisemmin Kainuusta. Täten *M. calthellan* levinneisyystieto Kainuusta poistetaan.

Decantha borkhauseni

V:Houtskär, 4.6.1989, 1 ex., KEP & JUJ. Päivämäärän pitää olla 4.7.1989.

Elachista littoricola

V:Houtskär, 4.6.1989, 2 ex., KEP & JUJ. Päivämäärän pitää olla 4.7.1989.

Celypha flavipalpata

Tästä lajista on aiemmin ilmoitettu kaksi yksilöä Suomesta. Toinen yksilöistä on aiemmin osoittautunut lajiksi *Pristerognatha fuligana*. Myös toisen yksilön määrittäminen on nyt tarkistettu. Tämä yksilö, joka on kerätty V: Nagu, Haveröstä 28.6.1959 M. v. Schantz leg., on pienikokoinen *Celypha rurestrana*. Valitettavasti yksilön genitaalit ovat kateissa. Ole Karsholt on varmistanut määrittäksen. Laji *Celypha flavipalpata* poistetaan Suomen lajistosta.

Tiedonantoja jättäneet henkilöt ja käytetyt nimilyhenteet

- = Ahola, M.
- BRH = Bruun, H.
- FRE = Franssila, E.
- = Helomaa, K.
- HOH = Holmberg, H.
- HYO = Hytönen, O.
- ITS = Itämies, J.
- JUJ = Junnilainen, J.
- KAJ = Kaitila, J.-P.
- KEP = Kerppola, S.
- KNT = Kontuniemi, I.
- KRH = Krogerus, H.

- KUA = Kullberg, A.
- KUJ = Kullberg, J.
- KUM = Kuussaari, M.
- LAE = Laasonen, E.
- LAL = Laasonen, L.
- LER = Leinonen, R.
- LUH = Luoma, H.
- LUU = Luukkonen, L.
- = Mantere, V.
- NIM = Nieminen, M.
- NUK = Nupponen, K.
- NUT = Nupponen, T.
- NYO = Nybom, O.
- PTO = Peltonen, O.
- = Rönkä, T.
- SAE = Saarela, E.
- = Saarinen, T.
- SAK = Saloranta, K.
- = Silvonen, J.
- SIK = Silvonen, K.
- SIS = Silvonen, S.
- SIM = Sinervirta, M.
- SUE = Suomalainen, E.
- VAO = Vaalamo, K.
- VUM = Vuola, M.

Kiitokset

Kiitokset kaikille tiedonantoja jättäneille sekä O. Karsholtille ja S. Reznikille, jotka autoivat määrittäksissä.

Acknowledgements

Thanks are due to the above mentioned Finnish entomologists. Our special thanks also go to Mr. Ole Karsholt (Copenhagen, Denmark) and Dr. Sergei Reznik (St. Petersburg, Russia) for their valuable help in identification.

Kirjallisuutta

Johansson, R., Nielsen, E. S. Nieuikirken, E. J. van & Gustafsson, B. 1989: The Nepticulidae and Opostegidae (Lepidoptera) of North West Europe. - Fauna ent. scand. 23:1-739.

Kullberg, J. 1992a: *Swammerdamia pyrella* (de Villers, 1789) (Lepidoptera), (Yponomeutiidae), Suomelle uusi pikkuperhoslaji. - Baptria 17 in press.

Kullberg, J. 1992b: *Syndemis histrionana* (Frölich, 1828) (Lepidoptera, Tortricidae) Suomelle uusi kääriäislaji [*Syndemis histrionana* (Frölich) new to Finland.] - Baptria 17(1) painossa.

Kyrki, J. 1978: Suomen pikkuperhosten levinneisyys. I. Luonnontieteellisten maakuntien lajisto (Lepidoptera: Micropterigidae-Pterophoridae). - Notulae Entomol. 59:37-67.

Kyrki, J. 1979: Suomen pikkuperhosten levinneisyys. II. Lisäyksiä luonnontieteellisten maakuntien lajistoon (Lepidoptera: Micropterigidae - Pterophoridae). - Notulae Entomol. 59:125-131.

Kyrki, J. & Tabell, J. 1984: Lisäyksiä Suomen luonnontieteellisten maakuntien lajistoon (Lepidoptera: Micropterigidae-Pterophoridae). - Notulae Entomol. 64:134-144.

Martin, M. 1991: Catalogus Microlepidopterorum Estoniae, Eesti pisiliblikate nimestik. - Abiks Loodusevaatlejale nr. 91.

Palm, E. 1989: Nordeuropas Prydvinger (Lepidoptera, Oecophoridae). - Danmarks Dyreliv, Bind 4.

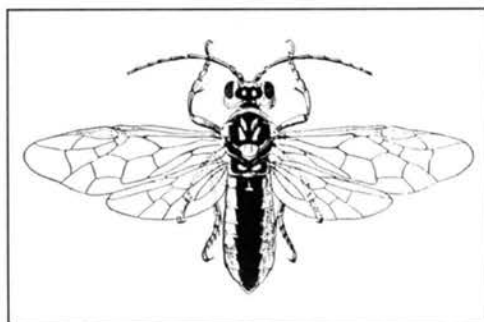
Razowski, J. 1990: Motyle (Lepidoptera) Polski, Czesc 16 - Coleophoridae. - Monografie Fauny Polski, Tom. 18.

Sattler, K. 1980: *Teleiodes waga* (Nowicki, 1860) new to British list (Lepidoptera, Gelechiidae). - Ent. Gazette Vol. 31 no 4.

Schnack, K et al. 1985: Katalog over de Danske Sommerfugle, Catalogue of the Lepidoptera of Denmark. - Ent. Meddelelser Bind 52 hefte 2-3.

Svensson, I. et al. 1987: Catalogus Lepidopterorum Sueciae. - Kodlista L1, version 87105-Eö, Riksmuseet, Stockholm.

Varis, V. Jalava, J. & Kyrki, J. 1987: Checklist of Finnish Lepidoptera, Suomen perhosten luettelo. - Notulae entomol. 67: 49-118.

voisivat olla suureksi avuksi materiaalin hankinnassa. *Rhogogaster*-suku on helposti tunnistettavissa oheisen kuvan ja seuraavien tuntomerkkien perusteella:

- Ruumiin pituus 10-15 mm.
- Heleänvihreällä pohjalla mustia kirjailuja.
- Lentoaika Pohjois-Suomessa kesä-heinäkuu.

Lajeja tavataan lehtipuita ja pensaita kasvavilla paikoilla ja erityisesti haapakasvustoista tavatut yksilöt ovat mielenkiintoisia. Myös muualta Suomesta kerättyä aineistoa otetaan mielihyvin vastaan. Käytetyt neulat korvataan. Näytteet voi palauttaa syksyllä esimerkiksi kokousten yhteydessä. Lisätietoja saa allekirjoittaneilta.

Petri Martikainen
Peltokyläntie 3 L 115
00740 HKI
Puh. 90-351 2153

Matti Viitasaari
Soveltavan eläintieteen laitos
Helsingin yliopisto
00710 HKI
Puh. 90-708 5376

Tiedotuksia jäsenistölle

Lapinkävijät huomio!

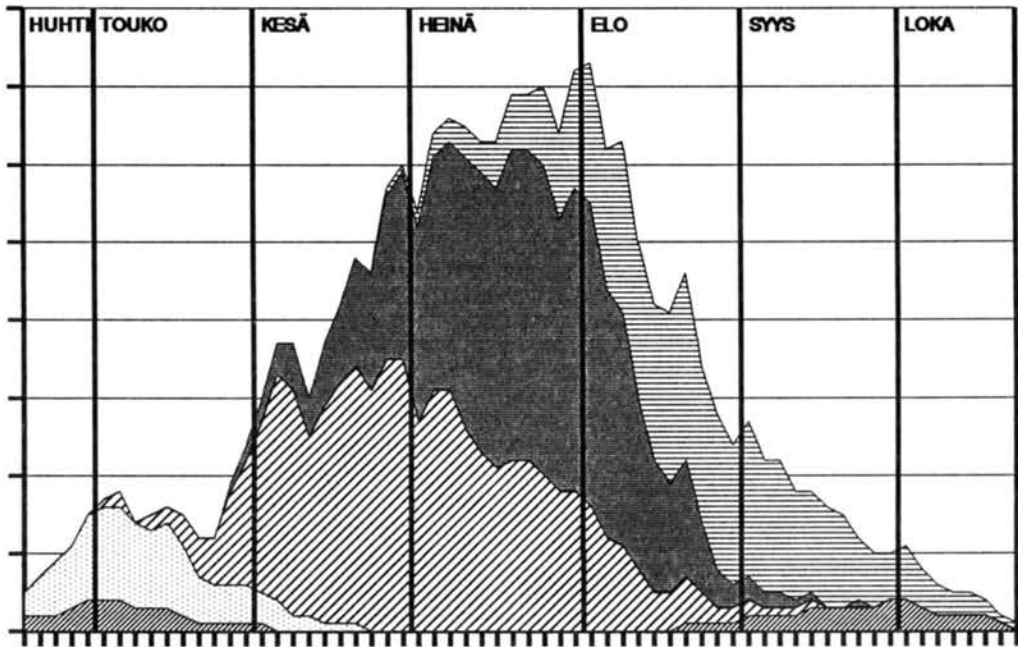
Selvittelemme parhaillaan *Rhogogaster*-sahapistiäissuvun Suomessa esiintyvää lajistoa. Muutamista lajeista on kuitenkin kokoelmassa vain harvoja yksilöitä ja kaipaisimmekin lisää aineistoa erityisesti Pohjois-Suomesta. Uskomme, että Lapis-ahkerasti liikkuvat perhosharrastajat

Perhostietoa Kaakkois-Suomesta

Joutsenon kymmenen vuoden (1981-1990) valorysäseurannan tulokset on saatu kansiin. Työn nimi on "Yöperhosten lennon ajoittuminen ja sen yhteys tehoisaan lämpösummaan". Tekijä on Olli Marttila.

Työ liitteineen on noin 90 sivua. Mukana on täydellisenä jokaisen lajin havaitut yksilömäärät lentoaikoineen. Aineisto kä-

sittää 449 suurperhoslajia ja 110.000 yksilöä. Muun perhostietämyksen lisäksi työstä on hyötyä mm. suunniteltaessa retkiä Kaakkois-Suomeen.

Julkaisija on Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituutti.

Voit tilata julkaisua postitse (osoite:

Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituutti, 55330 Tiuruniemi) tai puhelimitse (954-28 626, sihteeri Heli Heiskanen). Työ lähetetään postiennakolla, jolloin kokonaiskulut ovat julkaisu 70 mk, postitus 16 mk, postiennakkomaksu 11 mk = 97 mk.

HINNASTO/TILAUSLOMAKE

		500 KPL:n PUSSEJA	100 KPL:N PAKKAUKSIA à 25,-	1000 KPL:N à 230,-	MK YHT.
Nimi		POSTITILAUKSET OSOITTEELLA:			
Osoite		MIKAEL SINERVIRTA			
.....		AJURINK. 21 A 1			
.....		11100 RIIHIMÄKI			
.....		(Tiedustelut 914-719 595 ark. ilt. klo 18.00-21.30)			
HYÖNTEISNEULAT N:o 00		.....	.....	.....	
0		.....	.....	.....	
1		.....	.....	.....	
2		.....	.....	.....	
3		.....	.....	.....	
4		.....	.....	.....	
5		.....	.....	.....	
MIKRONEULAT N:o 0,10		à 65,-	.....	.....	
0,15		à 65,-	.....	.....	
0,20		à 65,-	.....	.....	
ETIKETTINEULAT N:o 801		à 50,-	.....	.....	
LAMPUT: (VAIN NOUTOASIAKKAAT)					
ELOHOPEALAMPPU 50 W		.....	à 50,-	.....	
" 80 W		.....	à 50,-	.....	
" 125 W		.....	à 55,-	.....	
SEKAVALOLAMPPU 160 W		.....	à 65,-	.....	
AURINKOLAMPPU 300 W E 27		.....	à 140,-	.....	
AURINKOLAMPPU 500 W		.....	à 160,-	.....	
KURISTIN 50 W E 50 L		.....	à 65,-	.....	KPL
" 80 W E 80 L		.....	à 65,-	.....	KPL
" 125 W E 125 L		.....	à 65,-	.....	KPL
KURISTIN 125/80 W E		.....	à 80,-	.....	KPL
VÄLIKELLOKYTKIN, THEBEN-TIMER		.....	à 85,-	.....	KPL
ATULAT, suorakärkiset, terävät		.....	à 40,-	.....	KPL
" kulmakärkiset, tylpähköt		.....	à 40,-	.....	KPL
LEVITYSLAUTA N:o 0 (MIRKO)		.....	à 27,-	.....	KPL
" 1 (2 M/M)		.....	à 27,-	.....	KPL
" 2 (4 ")		.....	à 27,-	.....	KPL
" 3 (6 ")		.....	à 27,-	.....	KPL
" 4 (8 ")		.....	à 27,-	.....	KPL
" 5 (11 ")		.....	à 32,-	.....	KPL
" 6 (14 ")		.....	à 32,-	.....	KPL
VAIHTOPISTELUETTELO, MAKROT+MIKROT (1990)		.....	à 30,-	.....	KPL
" KOVAKUORIAISET (1982)		.....	à 20,-	.....	KPL
ENUMERATIO INSECTORUM FENNIAE (1986)		.....	à 25,-	.....	KPL
" HYMENOPTERA SYMPHYTA		.....	.....	.....	
ENUMERATIO INSECTORUM FENNIAE (1987)		.....	à 25,-	.....	KPL
" HYMENOPTERA, APOCRITA ACULAETA		.....	.....	.....	
ENUMERATIO COLEOPTERORUM (1979)		.....	.....	.....	
" KOVAKUORIAISET		.....	à 25,-	.....	KPL
ENUMERATIO DIPTERORUM FENNIAE (1980)		.....	.....	.....	
" KAKSISIIPISSET		.....	à 25,-	.....	KPL
ENUMERATIO HEMIPTERORUM FENNIAE (1984)		.....	à 25,-	.....	KPL
ENUMERATIO INSECTORUM FENNIAE		.....	.....	.....	
" ORDINES MINORES (1984)		.....	à 25,-	.....	KPL
ENUMERATIO INSECTORUM FENNIAE, LEPIDOPTERA (1987)		.....	à 35,-	.....	KPL
ERIPAINOKSET:					
● XESTIA BRUNNEOPICTA (Matsumura) NEW TO EUROPE (K. MIKKOLA, M. SINERVIRTA, K. VAALAMO 1989)		.....	à 5,-	.....	KPL
● NOTEWORTHY RECORDS OF FINNISH LEPIDOPTERA 1955-1974 I. HESPERIOIDEA, PAPILIONOIDEA? BOMBYCOIDEA AND GEOMETROIDEA (E. SUOMALAINEN, J. KAISILA & MIKKOLA 1980)		.....	à 10,-	.....	KPL
● LEPIDOPTERA OF INARI LAPLAND, FINLAND; KEVO NOTES 6/82 (S. KOPONEN, E. LAASONEN & E. LINNALUOTO, 1982)		.....	à 10,-	.....	KPL
● THE SOLENOBIINAE SPECIES OF FINLAND WITH THE DESCRIPTION OF A NEW SPECIES (E. SUOMALAINEN, 1980)		.....	à 10,-	.....	KPL
● PROVINCIAL DISTRIBUTION OF FINNISH MACROLEPIDOPTERA (OLAVI SOTAVALTA 1987)		.....	à 5,-	.....	KPL
● LÄS-ÖCH-NYCKEL SYSTEMEN I DE INRE GENITALIERN AV NOCTUIDAE (LEP) SOM TAXONOMISKA KÄNNETECKEN (J.D. LAFONTAINE & KAURI MIKKOLA 1987)		.....	à 5,-	.....	KPL
HUOM. MERKITSE NEULATILAUKSESI PAKKAUKSITTAIN					
ESIM. 100 KPL = 1 tai 500 KPL = 1, 1000 KPL = 1					

SISÄLLYSLUETTELO**SIVU**

Vuosien 1990 ja 1991 tulokset 21 suomalaisen hyönteislajin levinneisyyskartoituksesta	33
Tiedotuksia jäsenistölle	54
Kaila, Lauri & Kerppola, Sakari: Mikrotiedonannot 1990	55
Tiedotuksia jäsenistölle	65